

K 245 272

3

სიღრსამ უმესპირი

მაკბეტი

ქიტირა

უილიამ შექსპირი

ხუმოქმედებიანი ტრაგედია

თარგმანი ივანე მაჩაბლისა

ლიტერა, 2004

საქართველოს რესპუბლიკის

სპეგ-2000
შიგოფეგულია

რედაქტორი - თამარ ებრალიძე
მხატვარი - რევაზ ებრალიძე
კომპიუტერული უზრუნველყოფა - ნუგზარ წიგლაური
კორექტურა - დალი გერმანიშვილი

K245272
3

აეწყო და დაკაბადონდა ლიტერას კომპიუტერულ ცენტრში.

დაისტამბა პოლიგრაფიულ ცენტრში „საარი“.

საქართველოს
პარლამენტის
მედიცინული
ბიბლიოთეკა

მოქმედება პირველი	5
სურათი I	6
სურათი II	6
სურათი III	8
სურათი IV	14
სურათი V	16
სურათი VI	18
სურათი VII	20
მოქმედება მეორე	23
სურათი I	24
სურათი II	33
მოქმედება მესამე	35
სურათი I	36
სურათი II	40
სურათი III	42
სურათი IV	43
სურათი V	48
სურათი VI	49
მოქმედება მეოთხე	51
სურათი I	52
სურათი II	56
სურათი III	59
მოქმედება მეხუთე	67
სურათი I	68
სურათი II	70
სურათი III	71
სურათი IV	74
სურათი V	75
სურათი VI	76
სურათი VII	77
სურათი VIII	78

მოქმედნი პირნი:

დუნკან, მეფე შოტლანდიისა
 მალკოლმ, დონალბენ - დუნკანის ვაჟიშვილი
 მაკბეტ, ბანქო - დუნკანის სარდალი
 მაკდუფ, ლენოქს, როს, მენტეთ, ანგუს, კათნეს - შოტლანდიის
 დიდებულნი
 ფლენს, ბანქოს ვაჟიშვილი
 სივარდ, ნორთუმბერლანდის გრაფი და ინგლისის ჯარის სარდალი
 ახალგაზრდა სივარდ, ამისი ვაჟიშვილი
 სეიტონ, მაკბეტის ამალის ოფიცერი
 პატარა ბავშვი, მაკდუფის ვაჟიშვილი
 ინგლისელი ექიმი
 შოტლანდიელი ექიმი
 სერჟანტი
 მეკარე
 ბერიკაცი
 ლედი მაკბეტ, ცოლი მაკბეტისა
 ლედი მაკდუფ, ცოლი მაკდუფისა
 ლედი მაკბეტის მზღებელი ქალი
 ჰეკათა
 სამი კუდიანი
 მოჩვენებანი
 დიდებულნი, აზნაურნი, ოფიცრები, ჯარისკაცნი, კაცისმკვლელნი,
 ამაღა და შიკრიკნი

მეოთხე მოქმედების ბოლო სწარმოებს ინგლისს, დანარჩენი ამ
 მოქმედებისა და სხვა მოქმედებანი შოტლანდიაში.

მოქმედება პირველი

სურათი I

ტრიალი მინდორი

(ჰქუხს და ელავს. შემოდის სამი კუდიანი)

პირველი კუდიანი: კვლავ როდის შევხვდეთ ჩვენ ერთმანეთსო, როს იწვიმებს, თუ იქუხ-იჭექსო?

მეორე კუდიანი: არეულობა როცა დაცხრება და გამარჯვება ერთ-ერთს დარჩება.

მესამე კუდიანი: ეგ ხომ მზის ჩასვლის წინად მოხდება.

პირველი კუდიანი: ალავს რას ვნიშნავთ?

მეორე კუდიანი: დიდ ტრიალ მინდორს.

მესამე კუდიანი: მაკბეტს შევხვდებით სწორედ იქ იმ დროს.

პირველი კუდიანი: ციცუნი, ახლავ შენთან გავჩნდები.

მეორე კუდიანი: ჯოჯოვ, მეც მანდვე დავიბადები.

ყველანი: მზეა თუ ჩრდილი, დარობს, თუ არა, -
ნისლს, მყრალ ჰაერში გავფრინდეთ ჩქარა.

(გადიან)

სურათი II

ბანაკი ფორესის ახლო

(გარედამ ხმაურობა მოისმის. შემოდინ დუნკან, მალკოლმ, დონალბენ, ლენოქს და მხლებელნი.)

მათ წინ შემოხვდებათ დაჭრილი ჯარისკაცი

დუნკან: ვინ არის ესა სისხლიანი? როგორც ეტყობა, უნდა გვიამბოს ამბოხების ამბავი რამე.

მალკოლმ: ეგ ჯარისკაცი იგი გახლავთ, რომელიც მარჯვედ და მხნედ იბრძოდა, რომ დავეხსნე მტრის ხელისაგან. -
მამაცო გმირო, მოახსენე, აბა, ხელმწიფეს, აქ რომ წამოხველ, ომის ბედი თუ ვისკენ იყო?

ჯარისკაცი: საეჭვოდ იყო ბრძოლა ჯერედ. ის ჰგავდა სწორედ ორის მამურალის მცურავისა მედგარს ცილობას.

მართლაც მაკდონალდს, ურჩ მუხანათს, ამ სახელის ღირსს, რადგან ბუნებას აუვისია იგი ყოველგვარ

ბოროტებითა, მოეშველა ირლანდიდან
 ქვეითი ჯარი, შეჭურვილი თავით ფეხამდე.
 მის წყეულ საქმეს გაუღიმა ჯერ ბედ-იღბალმა,
 თითქო საყვარლად დასჯდომოდეს მემამოხესა.
 მაგრამ ამო იყო ყველა, რადგან მაკბუტი,
 მამაცთ მამაცი... ეს წოდება ეკუთვნის კიდეც...
 არ შეეპოა ბედისწერას და ხელში ხმლითა,
 რომელს ჯერ კიდეც ასდიოდა კვამლი სისხლისა,
 თითქო არშიყმა გმირობისამ გზა გაიკაფა
 და შეეყარა პირის-პირად უღირსსა მონას.
 არც ხელი მისცა, არც უსურვა მშვიდობით ყოფნა,
 ვიდრე შუაზედ არ გაუპო კეფა ყბებამდე,
 და არ დაარჭო ციხის წვერზედ იმისი თავი.

დუნკან: ვაქებ ნათესავს ჩემსას ერთგულს და ღირსს დიდებულს!

ჯარისკაცი: მაგრამ იქიდან, სად მზის სხივნი აღმოაშუქვენ,
 ხშირად ატყდება ქარიშხალი გემთა მღუპავი
 და საზარელი ჭექა-ქუხვა, იმისვე მსგავსად
 ნუგემის ბუდეშ წარმოშობა ახალი შიში.
 ყური მოაპყარ, ოჰ, ხელმწიფეე შოტლანდიისაე!
 როს სამართალმა და სიმტკიცემ ხელიხელ გაყრილთ
 მტრის ჯარს შიშითა ძლეულს კუდით ქვა ასროლინეს,
 ამ დროს თვით მეფე ნორვეგიელთ გამოჩნდა უცებ
 ახალის ჯარით, ახლად ლესილ იარაღითა
 და ჩვენსა ლაშქარს ომით მამერალს შემოუჭია.

დუნკან: არ შეაშინა მაგ ამბავმა ჩვენნი სარდალნი,
 მაკბუტ და ბანქო?

ჯარისკაცი: შეაშინა და მერე როგორ!..
 როგორც ჭივჭავნი აშინებენ ცაში არწივსა,
 ან კურდღელი ლომს. რაკი მკითხავთ, მეც მოგანსენებთ:
 ჰგავდნენ ზარბაზანს ორის სროლით ერთად გატენილს
 და ერთი ორად მიაყენეს მტერს რისხვის ზარი.
 არ ვიცი, სწადდათ, იმის სისხლში განბანილიყვნენ,
 თუ სამახსოვროდ აღედგინათ კვალად გოლგოთა...
 მე აღარ ძალმიძს ლაპარაკი, ჭრილობა მტანჯავს...

დუნკან: სიტყვებიც ისე გშვენის, როგორც დაკოდილობა,
 ორივე გიმტკიცებს ვაჟკაცობას. - წადით, ექიმებს
 მოავლენინეთ (ჯარისკაცი გაჰყავთ). ეს ვინ მოღის?

მალკოლმ: ეს გახლავთ ღირსი თენი როსისა.

ლენოქს: ეტყობა, რომ რაღაც აწუხებს
და საჭირო რამ ამბავი აქვს გადმოსაცემი.
(*შემოდის როს*)

როს: აღიღოს ღმერთმა მეფე ჩვენი!

დუნკან: საიდგან მოხვალ, ძვირფასო თენო?

როს: ფაიფიდან, დიღო ხელმწიფე.
ნორვეგთ დროშებმა იქ ზეცაც კი არად ჩააგდეს
და მათმა რხევამ ჟრუანტელი მოჰკვარა ჩვენს ჯარს.
თვით ნორვეგთ მეფემ აურიცხველ ჯარით მოსულმა
ასტეხა ომი საშინელი; დამხმარედ ჰყავდა
იგი ურჯულო მოღალატე კავდორის თენი.
მაგრამ მას შეხვდა ბედზედ მაკბეტ ხელჩართულ ომში
და შეუტია საგანგებოდ ჯაჭვშემოსილმა.
შუბით შუბს მისწვდა, მკლავით მკლავსა და ურჩი იგი
დაიმორჩილა. გამარჯვება ბოლოს ჩვენ დაგვრჩა.

დუნკან: მადლობა ღმერთსა!

როს: ახლა სვენო, ნორვეგთა მეფე,
გვთხოვს შერიგებას. ჩვენ არ ვქენით და არც დავთანხმდით,
რომ დახოცილნი დაემარხა, ვიდრე სენკოლმში
ათი ათასი დოლარი ხელთ არ ჩაგვაბარა.

დუნკან: მაშ დღეის იქით კავდორთ თენი ვეღარ გვიმუხთლებს,
ვერ გვიორგულებს, - წადი, უთხარ, გამოაცხადონ,
რომ ის სიკვდილით დაისჯება. მის ხარისხი კი
მაკბეტს ებოდოს.

როს: გიახლებით აღსასრულებლად.

დუნკან: რაიც დაჰკარგა კავდორმა, ის მხნე მაკბეტს ერგოს.
(*გადიან*)

სურათი III

უდაბური მინდორი

(*ჰქუხს და ელავს. შემოდის სამი კუდიანი*)

პირველი კუდიანი: სად იყავ დაო?

მეორე კუდიანი: ღორსა ვკლავდი.

მესამე კუდიანი: შენ სადღა იყავ?

პირველი კუდიანი: ერთ ნავოსანის ცოლს კალთაში წაბლი ეყარა და ხარბად სჭამდა. მე ვთხოვე და არ მითავაზა იმ უნაძუსო გომბიომა, მძოვრიჭამიამ. ალექოს მიდის იმის ქმარი და გემს უფროსობს, მაგრამ მე ახლავ ცხრილში ჩავეჯდები უკუდო თავესა დავემსგავსები, დავტრიალდები და გავფრინდები.

მეორე კუდიანი: ერთ ქარს მე მოვცემ.

პირველი კუდიანი: რადა სწუხდები.

მესამე კუდიანი: მეორე ქარს მე.

პირველი კუდიანი: მე თვით მაქვს სხვები.

ვიცი, ის ქარნი სადაცა ჰქრიან,
ან ნაოსანნი სადაც დადიან;
რუკა ხელთა მაქვს, ვაჩვენებ სეირს,
არას დაუყრი მე იმას ხეირს:
გავახმობ, გავფშეკ ფეხით და თავით
და ძილს არ მოვგვრი არც დლით, არც ღამით.
ხალხში გამოვწყვეტ, არ მოვასვენებ,
ცხრაჯერ ცხრა კვირა ვტანჯავ. ვაწვალებ.
არ დავუღუპო გემი იქნება,
მაგრამ ქარიშხალს ვერ გადურჩება.
მიყურე, რა მაქვს!

მეორე კუდიანი: რაა, მაჩვენე.

პირველი კუდიანი: აჰაა, ნახე და მოისვენე.

ერთის მესაჭის ცერია ესა,
ზღვაში რომ ჩაკვდა და ჩაითესა,
შინ მოსვლის ნაცვლად დახვდა ეს ბედი.

(გარედან მოისმის დაფდაფის ხმა)

მესამე კუდიანი: დაფდაფის ხმაა - მოდის მაკბეტი!

ყველანი: ხელი ხელს მივცეთ, გრძნეულო დებო,

ზღვისა და ხმელის ფეხქვეშ მომდებო.
ფერხულს ჩავენათ, დავპროწიალდეთ,
სამჯერ თითოსთვის შემოვტრიალდეთ
და სამჯერ სამი ხომ ცხრა იქნება...
სსუ!.. მოვიმწყვდიეთ შუაში გრძნება.

(შემოდინ მაკბეტი, ბანქო; ჯარისკაცნი ცოტა მოშორებით დადგებიან)

მაკბეტ: ასეთ მზიან ჩრდილს, ავდრიან დარს ჩემს სიცოცხლეში არ მოვსწრებივარ.

ბანქო: ფორესიდან შორსა ვართ ახლა? -

ეს ვინ არიან სახემჭკნარნი და შესაზარნი?

მორთულობითა არა ჰკვანან მიწაზედ მცხოვრებთ,

და მიწაზედ კი ვხედავ მე მათ. - სულდგმულნი ხართ თქვენ, ან შესაძლოა, გკითხოთ რამე ადამიანმა?

გატყობთ, რომ გესმით, რასაც ვამბობ, რადგან სამნივე დაკოჟიჟებულ თითებს იღებთ მაგ თხელ ტუჩებზედ.

დედაკაცები უნდა იყოს, მაგრამ ეგ წვერი

თითქო სხვას მოწმობს.

მაკბეტ: სთქვით, თუ ძალგიბთ, ვინ, ანუ რა ხართ?

პირველი კუდიანი: გამარჯვება შენ, მაკბეტ, თენო გლემისისაო!

მეორე კუდიანი: გამარჯვება შენ, მაკბეტ, თენო კავდორისაო!

მესამე კუდიანი: გამარჯვება შენ, მაკბეტ, რომელს მეფობა გელის!

ბანქო: რა მოგდის, მაკბეტ, რად კანკალებ, ან ამ საამო

სიტყვებს რად უფრთხი? - და თქვენ კია ჭეშმარიტებას

გაფიცებთ, სწორედ გვაცნობოთ ჩვენ, არ დაგვიმალოთ, -

მოგვეჩვენენით, თუ არსნი ხართ სხეულშესხმულნი?

ჩემს კეთილშობილ თანამგზავრსა თქვენ მიულოცეთ

იგი ღირსება, რაც ახლა აქვს და თან აღუთქვით

იმედი ისეთ ხელმწიფურის დიდის დიდების,

რომ აღტაცებამ აიტანა. მე არას მეტყვიით?

თუ შეგიძლიანთ დრო და ჟამის თესლში ჩახედვა

და იმისი თქმა, თუ რომელი აღორძინდება,

რომელი არა, მითხარით მამ მეც ყველაფერი, -

არც წყალობას გთხოვთ, არც მეშინის თქვენის მტრობისა.

პირველი კუდიანი: შენც გამარჯვება!

მეორე კუდიანი: გამარჯვება!

მესამე კუდიანი: გამარჯვება შენც!

პირველი კუდიანი: მაკბეტზედ მცირე და იმაზედ უდიადესო!

მეორე კუდიანი: არა იმისებრ ბედნიერო, მაგრამ მრავალჯერ უფრო ბედნიერ!

მესამე კუდიანი: შენ თვით მეფედ თუმც არ იქნები,

მაგრამ კი შეჰქმნი მეფეთა შტოს. მამ გამარჯვება

მაკბეტს და ბანქოს!

პირველი კუდიანი: გამარჯვება ბანქოს და მაკბეტს!

მაკბეტ: აქ შეიცადეთ, სიტყვაძვირნო, ყველა მაუწყეთ: რაც მამაჩემი სინელ მოკვდა, მე გლემისი ვარ, მაგრამ კავდორი რად ვიქნები! კავდორის თენი მთლად და უვნებლად სცხოვრობს დღესაც. მეფედ ყოფნა ხომ ჭკვაშიც არ არის მოსასვლელი, ისე ვით შოვნა კავდორთ თენობის. მითხარით მე, სიღამ შეიტყუეთ თქვენ უცნაური ეგ ამბავი, ან ამ უღაბურს ტრიალ მინდორში გზაზედ რისთვის გადაგველობეთ და გულთმისნობას თავს დებულობთ? სთქვით, გეუბნებით.

(კუდიანები გაჰქრებიან)

ბანქო: მიწაც წყალივით ზოგჯერ ბუშტებს აისვრის ხოლმე და ესეც ბუშტნი უნდა იყვნენ. ნეტა სად გაჰქრნენ?

მაკბეტ: მადლა ჰაერში. თუმცა სხეულთ ჰგავდნენ, მაგრამ კი გადნენ უჩინრად, ქარს მიეცნენ სუნთქვისა მსგავსად. ოჰ, ნეტა კიდევ პატარა ხანს დარჩენილიყვნენ!

ბანქო: იყვნენ კი მართლა, თუ ბალახის მანე რამ ძირი ვჭამეთ და იმან დაგვიტყვევა გრძნობა-გონება?

მაკბეტ: მეფობა ელით შენთა შვილთა.

ბანქო: და შენ კი თვითონ იქნები მეფე.

მაკბეტ: და კავდორის თენიცა, არა? ასე არა სთქვა?

ბანქო: სწორედ ეგრე... მაგ სიტყვებითა და მაგ კილოთი. - ეს ვინ მოდის?

(შემოდის როს და ანგუს)

როს: მაკბეტ, ხელმწიფემ სიამოვნებით მოისმინა ამბავი შენის გამარჯვებისა და როდესაც ის კითხულობდა, თუ ვით ვაჟკაცებრ და გულადად დაუხვდი ამბოხს, თან გაოცებამ აიტანა და თან სურვილმა შენის ქებისამ. ვიდრე ის დღე დაღამდებოდა, კვლავ მოვიდა ხმა, რომ შენ ებრძვი ძლიერთა ნორვეგეთ და შეუპოვრად ზედ ესევი სიკვდილის ლანდთა თვითონ შენგანვე გამოწვეულთ. სეზყვისა მსგავსად შიკრიკი მოჰყვა შიკრიკს იმის მოსახსენებლად, თუ ვით იცავდი შენის მკერდით იმის სამეფოს.

ანგუს: ჩვენ გამოგვგზავნა მხოლოდ მისთვის, რომ მადლი გიძღვნათ დიდებულ მეფის სახელით და მასთან წაგიძღვეთ.

გადახდა არ გვაქვს მონდობილი.

როს: მე კი მიბრძანა,

რომ უფრო დიდის დიდების ბედ მოგიძღვნა ახლა
კავდორთ თენობა და ამ ხარისხს, რაიც დღეიდან
ღირსად გეკუთვნის, აწ გილოცავ.

ბანქო (იქით): რა მეყურება! ეშმაკს მართალი უთქვამს თურმე.

მაკბეტ: კავდორის თენი ჯერ ცოცხალია, - წელს რად მასხამთ
სხვის წამოსასხამს?

ანგუს: ცოცხალი არის ის, ვინც იყო კავდორის თენი,
მაგრამ დიადი სასჯელი სძევს და აღარ არის
იგი ცოცხლებში ჩასაგდები. სწორედ არ ვიცი,
ცხადად მიემხრო ნორვეგთა ჯარს, თუ საიდუმლოდ
ეხმარებოდა მეამბოხეთ, თუ ორივე გზით
ცდილობდა თავის ქვეყნის ვნებას, მხოლოდ ეს კია,
რომ მას ღალატა გამოაჩნდა, თვითვე გამოტყდა
და დასჯა ელის სიკუდილითა ამ ღალატისთვის.

მაკბეტ (იქით): გლეშისიცა ვარ და კავდორიც! ერთიღა დარჩა
უმწვერვალესი. - (როსს და ანგუსს) გმადლობთ დიდად
გარჯილობისთვის.

(ჩუმად ბანქოს) შენ არ იმედობ გამეფებას შენთა ძეთათვის,
რაკი სწორედ ეს აღვითქვეს შენ იმათ, რომელთაც
კავდორის თენი გამხადეს მე?

ბანქო (ჩუმად მაკბეტს): ყველას რომ ეგრე
დავიჯერებდეთ, მაშინ კავდორთ თენობის გარდა
თაფზედ გვირგვინის დადგმას უნდა იმედოვნებდე.
მაგრამ ეს ხშირად მოხდება, რომ ჩვენს დასალუბად
მართლით გვიხვევენ თვალს ქვეყნელით წარმოგზავნილნი
და რა გვაცდენენ უბრალო რამ ახდენილ ამბით,
მასუკან გვეყრიან ღრმა უფსკრულსა. - მე, ბატონებო,
თქვენთან ერთი რამ მაქვს სათქმელი.

მაკბეტ (იქით): ორი ამბავი

ხომ მართალი სთქვეს. წინასწარი კარგად დაიწყო
და წინასწარმა უნდა შობოს დიადი საქმე,
ვით დედამ შვილი. - ბატონებო, გმადლობთ მე დიდად. -
(იქით) ამ წაქეზებას ზესთბუნებით წარმოგზავნილსა
არც ავი ეთქმის და არც კარგი. თუ ავი იყოს,
რადღად მომცემდა ამ იმედსა აღსრულებისას,
რად ახდებოდა მათ ნათქვამი? მართლაც მე დღეს ვარ

კავდორის თენი. და თუ კარგი ეთქმოდეს, მაშ მე რად დამიმონა ფიქრმა, რომლის საზარო სახე ყალფზედ მიყენებს შიშით თმას და ნეკნებზედ მიხლის ბუნების კანონთ წინააღმდეგ უმისოდ წყნარ გულს?! ნამდვილი შიში არ ყოფილა ისე საზარო, ვით შიშის ლანდი. თუმც ჩემს ჭკვაში კაცისკვლის ფიქრმა მსწრაფლ ელვასავით გამირბინა, მაგრამ ეს აზრი ისე აშფოთებს ჩემს უბრალო აგებულებას, რომ წინდაწინვე უსპობს ძალსა მოქმედებისას და შებოჭვილი ვყავარ სრულად ოცნებათა გუნდს.

ბანქო: ჰხედავთ ამხანაგს ჩვენსას რარიგ ღრმა ფიქრებშია!

მაკბეტ (იქით): თუ ბედს მეფობა უნდა ჩემთვის, განა არ ძალუქს, თავზედ გვირგვინი დამადგას ჩემ დაუკითხავად!

ბანქო: ახალ ღირსებას ვერა შნობს, ტანისამოსიც როს ახალია, ტანზედ კარგად არ გაგვეწყვება.

მაკბეტ (იქით): რაც იქმნას, იქმნეს! დრო და ჟამი თავისას ჩადის, ავი დღე იყოს, თუნდა კარგი.

ბანქო: ბატონო მაკბეტ, ჩვენ შენდა გელით.

მაკბეტ: მომიტევეთ, ფიქრებში ვიყავ და ვიგონებდი დავიწყებულს ამბებსა რასმე. ბატონო ჩემო, აქ ჩავიბეჭდ თქვენს დავალებას და წავივითხავ მე ყოველდღე თითო ფურცლობით. - დროა, ვიახლოთ ახლა მეფეს. (ბანქოს ჩუმიად) კარგად იფიქრე მასზედ, რაც მოხდა; ყოველივე ასწონ-დასწონე და როდესაც დროს ხელთ მოვიგდებთ, ერთმანეთს ვუთხრათ გულგამლით ყველა.

ბანქო (ჩუმიად მაკბეტს): ეგრე იყოს.

მაკბეტ (ჩუმიად ბანქოს): იმ ვადაძვე კი სჯობს, ჩუმიად ვიყოთ. - ბატონებო, აბა, წავიდეთ!
(გადიან)

სურათი IV

ფორესი. ოთახი სასახლეში

(საყვირის ხმა ისმის. შემოდინ ღუნჯან, მალკოლმ, დონალბენ, ლენოქს და მხლებელნი)

ღუნჯან: ჯერ არ აღსრულდა კავდორთ თენზედ მართლმსაჯულება და არ დაბრუნდნენ, ვისაც დასჯა მინდობილ ჰქონდათ?

მალკოლმ: ჩემო ხელმწიფევე, ჯერ ისინი არა გხლებიან, მაგრამ მე შევხვდი ერთს, რომელიც იქ დასწრებია მის სიკვდილის ჟამს. მან მიაბო, თუ თენმა როგორ თავის დალატი აღიარა გულის სიწრფელით, გთხოვთ მეფურად მიტყუება და შეინანა ყოველი თვისი შეცოდება. მის სიცოცხლეში თურმე არარა მოხდომია მას ისე, როგორც ამ სიცოცხლესთან განშორება. იგი მომკვდარა, თითქო გაწვრთნილი ყოფილიყოს ამ ხელობაში და დაუთმია მას ეს ნიჭი უძვირფასესი, როგორც უბრალო, უმნიშვნელო საგანი რამე.

ღუნჯან: არ არის ხერხი იმისთანა, რომ კაცს შეეძლოს სულის თვისების ამოკითხვა პირისახეზედ: უზომ-უსაზღვროდ ვენდობოდი მე იმ დიდებულს. - (შემოდინ მაკბეტ, ბანქო, როს და ანჯუს) ოჰ, ღირსეულო ნათესავო! ეს არის ახლა უმადურობის სიმძიმესა ვგრძნობდი შენდამი. შენ ისე რიგად მიისწრაფი, რომ ვერ გეწევა სურვილი მადლის გარდახდისა თვით ფრთაშესხმული. რატომ ნაკლები არ მიგიძღვის ეგ სამსახური, რომ შევეუწონო ანუ მადლი და ანუ ჯილდო. მე ესდა მეტქმის, - ვერ გადავიხდი ვეროდეს შენს ღვაწლს.

მაკბეტ: ერთგულება და სამსახური ჩემი თქვენდამი როს თავს იჩენენ, თავისშივე ჰპოვებენ ჯილდოს. თქვენ მოგენიჭათ ჩვენის ქვეყნის პატრონად ყოფნა და ჩვენ ვალად გვძევს მორჩილ ვექმნეთ თქვენს ტახტს და გვირგვინს; და ვით შვილთ, ანუ მსახურთ ჰფერობს, ვცდილობდეთ მხოლოდ,

რომ ბედნიერად და დიდებით იმყოფებოდეთ.

დუნკან: კეთილი იყოს შენი მოსვლა. ისე მოგივლი,

როგორც ჩემგანვე დარგულ ნერგს და გაგაძლიერებ. -

ერთგულ ბანქო, სამსახური არა ნაკლები

მიგიძღვის შენცა და ღირსი ხარ მაგავ მადლობის.

მოდი აქ, ტკბილად მოგეზვიო, გულზედ მიგიგრა.

ბანქო: თუ მე თქვენს გულში ადვილს ვპოებ და აღვიზრდები,

ნაყოფი თქვენივ უნდა იყოს.

დუნკან: ვეღარ თავსდება

აქ სიხარული მრავალკეცი და რა გადმოდულს,

ცდილობს, რომ თავი მწუხარების ცრემლში იმალოს. -

თქვენ, შვილნო ჩემნო, ნათესავნო და დიდებულნო;

თქვენც, ვინც ჩემს ტახტთან ახლონი ხართ, უნდა იცოდეთ,

რომ ჩვენს სამეფოს ვუანდერძებთ უფროსს ძეს მალკოლმს

და მას დღეიდან კუმბერლანდის პრინციობას ვაძლეეთ.

ამგვარსა ხარისხს არ ვაკუთვნებთ მხოლოდ მარტო მას

და ყოველს თქვენგანს, ვინც ღირსია, დიდების სხივი

მოეფინება, როგორც ცათა ვარსკვლავთ სიმრავლე. - (*მაკ-*

ბეტს) წავიდეთ, მაკბეტ, ჩვენ ინვერნესს და იქ, შენს ჭერქვეშ,

უფრო სიმტკიცით დაგვაკავშირდეთ.

მაკბეტ: როცა არ ვიღწვი,

ხელმწიფევ, თქვენდა სამსახურად, ჩემთვის იგი დრო

ტანჯვაა მხოლოდ. ჩემ სახლში ჯერ მე ვიახლებით

და წინვე თქვენის მობრძანების ამბით ვახარებ

ჩემის მეუღლის ყურთა სმენას. გთხოვთ წასვლის ნებას.

დუნკან: ნება შენია, კავდორთ თენო.

მაკბეტ: (*იქით*) იგი პრინცია

კუმბერლანდისა. ეს ხარისხი გზას გამეხიდა

და ან ზედ უნდა გადავახტე, ან დავიღუპო!

ზეცის ვარსკვლავნო, სხივოსნობა თქვენი მიმალეთ,

რომ ჩემს ბნელ სურვილს ეგ სინათლე არ მოეფინოს!

დავხუჭავ თვალთა, რომ ეს ხელი ვერ დაინახონ,

თუმც დეე მოხდეს, რის ნახვისაც თვალთ ეშინიანთ.

(*გადის*)

დუნკან (*ბანქოს*): შენ მართალს ამბობ, მაკბეტ მამაცთ მამაცი არის

და მისი ქება მე მახარებს და მასაზრდოებს,

თითქო ნადიმად ვიყო სადმე. წაყვეთ ჩვენც იმას,

იგი წინდაწინ გაემურა მისაგებებლად.
მაგ ჩემს ნათესავს თვის ბადალი არავინა ჰყავს.

(საყვირის ხმა. ვადიან)

სურათი V

ინვერნესი. ოთახი მაკბეტის ციხე-დარბაზში

(შემოდის ლედი მაკბეტ წერილის კითხვით)

ლედი მაკბეტ: “მე ისინი სწორედ გამარჯვების დღეს შემხვდნენ და სრულიად დავრწმუნდი, რომ თავიანთ ცოდნით ადამიანებს ბევრად მეტობენ. მე მწვაავდა სურვილი მეტის გამოკითხვისა, მაგრამ ჰაერად იქცნენ და შიგვე გაჰქრენ, ჯერ კიდევ ამ ამბით გაცოცხლებული ვიყავ, რომ ხელმწიფის დესპანნი მოვიდნენ და მომილოცეს კავდორთ თენობა. სწორედ ეს ხარისხი წინად იმ გულთმისანმა დებმა მაკუთვნეს და ისიც მითხრეს, მომავალში მეფობა გელისო. მე საჭიროდ ვცან, ეს მეცნობა შენთვის, ჩემო ძვირფასო მოწილევ დიდებისავ, რომ არ მოგაკლდეს შენი ზვედრი სიხარული და იცოდე, თუ რა ძლიერი სახელი მოგელის მომავალში. ეს გულში ჩაიმარხე და იყავ მშვიდობით”.

გლემისიცა ხარ და კავდორიც, დანარჩენიც ხომ უნდა შესრულდეს უცილობლად. მაგრამ მეშინის შენის კეთილის ბუნებისა, რაიც თითქო რძით

გაჟღენთილია და ვაი თუ გზას აუქციოს:

სახელოვანი გწადის იყო, თავმოყვარებაც

საკმარისი გაქვს, მაგრამ გინდა, რომ ამ დიდებას

პატიოსნებით მიაღწიო. გინდა მოიგო

და ვერც კი ყალბობ. დიდო გლემის, შენ უნდა მუდმივ

ეგ საწადელი ყურში ამას ჩაგჩიჩინებდეს:

“ჰქმენ და ხელთ მიგდე!” რომ სურვილსა ასრულებსას

საქმის წინ შიშმა არ დასძლიოს. მამ მოეშურე,

რომ ჩაგაწვეთო ჩემის სულის ძალა მაგ ყურში.

მე მხნედ შევბაწრავ ჩემის ენით ყოველს მას, რაც კი

გიშლის მიღწევას იმ ბრწყინვალე შარავანდელთან,

რომლისაც დადგმა შენ აღვითქვეს შენმა იღბალმა
და ზესთბუნებით მოგზავნილ ძალთ. -

(შემოდის ერთი მხლებელი)

რა ამბავია?

მხლებელი: ბატონო, მეფე მობრძანდება ამაღამ აქა.

ლედი მაკბეტი: ხომ არ გაგიჟდი! აქ არ არის შენი ბატონი
და რომ მართალი ყოფილიყო, რასაც შენ ამბობ,
არ გვაცნობებდა, რომ ჯეროვნად მიგველო იგი?!

მხლებელი: მაინც ეგრეა, ქალბატონო; ბატონი თურმე
აქ მოაშურებს და შიკრიკად წინ უფრენია
ერთ-ერთი ჩემი ამხანაგი. დაღალულობით
ძლივს სულს იბრუნებს და ძლივს გვამცნო დაბარებული.

ლედი მაკბეტი: კარგის ამბების მოციქულად მოუგზავნიათ.

კარგადაც დახვდით. - (მხლებელი გადის)

ყორანიც კი გახრინწიანდა,

როცა დუნკანის საბედშავო მოსვლას ჩემ ჭერქვეშ
თავს დასჩხავოდა. მოდით სულნო, ბნელ განზრახვათა
ჩამგონებელნო, განმაშორეთ ეს ჩემი სქესი!

ამავსეთ მკაცრის აკაცობით თავით ფეხამდე.

ეს თხელი სისხლი შემიდედეთ და გზა დაუხშეთ,

ამოუქოლეთ სინიდისის ტანჯვას და ქენჯნას,

რომ შენანება ბუნებრივი არ დამიბრუნდეს

და არ დამიხშოს ეს მძვინვარე ზრახვა და ფიქრი,

ან აღსრულებას და მათ შორის არ ჩაეკედლოს!

თქვენ, ხელმძღვანელნო კაცის კელისა, სადაც კი სუფევით

და უხილავად ცდილობთ ვნებას ბუნების ძალთა,

მოდით აქ ჩემთან, ეს ძუძუნი დედაკაცისა,

რძის სამაგიეროდ, გარდაჰქმენით ბალღამის გუბედ!

შენც, ბნელო ღამევე, მოახლოვდი და ჯოჯოხეთის

უშმწყვდიადეს შავის კვამლით გარშემოსე,

რომ ჩემმა ბასრმა დანამ თვითვე ვერ დაინახოს

თვისი ნაქმნარი და ზეცამაც ვერ გაარღვიოს

თავის სხივებით ბნელი ფარდა და ხმა არ მოსცეს:

“დადეგ, გაჩერდი!” - (შემოდის მაკბეტი)

დიდო გლეშის, ღირსო კავდორო!

ყოველ ამაზედ ბედისწერით კვლავ უმაღლესო.

შენმა წერილმა განმაშორა ამ ფუჭ აწმყოსა

K245272
3

საქართველოს
პარლამენტის
გარეგნობის
ბიზნისოთიკა

და მომავალით ვსულდგმულობდა და ვიმედოვნებ.

მაკბეტ: დუნკანი მოვა აქ ამაღამ, სულზედ უტკბესო.

ლედი მაკბეტ: და როდის წავა?

მაკბეტ: ხვალე, ჰფიქრობს, ვგონებ, წასვლასა.

ლედი მაკბეტ: არა, ეგ “ხვალე” იმას აღარ გაუთენდება. -
შენ წიგნს მიეგავს პირისახე და ადვილია
უცნობ ამბავთა ამოკითხვა. თუკი გწადიან,
რომ ყველას თვალნი აუხვიო, ნუ გამოარჩევ
შენს სახეს მათგან; თვალით, ხელით და სიტყვიერად
ეცადე ტკბილად იქცეოდე. შენ დაემსგავსე
უმანკო ყვავილს, რომლის ქვეშაც გველნი ბუდობენ.
წადი და მომსვლელს მიეგებე; მე კი მომანდე
ამაღამდელი დიდი საქმე შესასრულებლად.
ამ ღამემ უნდა მიანიჭოს დიდებული სვე
და ხელმწიფება მომავალთ ჩვენთ დღეთა და ღამეთ.

მაკბეტ: ეგ ლაპარაკი მერე იყოს.

ლედი მაკბეტ: მხოლოდ ეცადე
არ შეიშალო სახეზედა, - ეგ ლაჩრობაა,
დანარჩენი კი ყოველივე მე დამანებე.

(გადიან)

სურათი VI

იგივე ადგილი. მაკბეტის ციხე-დარბაზის კარმიდამო

(სალამურის ხმა. მაკბეტის მხლებელნი ხელში მაშხალებით
სტუმრებს ელიან. შემოდინ დუნკან, მალკოლმ, დონალობენ, ბანქო,
ლენოქს, მაკდუფ, როს, ანგუს და მხლებელნი)

დუნკან: ამ ციხე-დარბაზს აქვს საამო მდებარეობა

და თვით ჰაერიც ნაზია და სასიამოვნო.

ბანქო: და ეს ზაფხულის თანამდევნი ნამგალა ჩიტი,
ძველის ტაძრების მეგობარი, მასვე ამტკიცებს:
რაკი აქ ბუდობს, ეტყობა რომ ცაც ტკბილად სუნთქავს.
მართლაც, სადაც კი ქვაა სადმე წამოშვერილი,
კედლის გრეხილი, სვეტის ბოლო, ან მარჯვე კუთხე,
მაგას თავისი ბუდე ყველგან დაუკიდნია
და ბარტყებსა ზრდის. წელანაც ვთქვი, სადაც ეგენი
მრავლად ბუდობენ, იქ ჰაერი კარგია თურმე.

(შემოდის ლედი მაკბეტ)

დუნკან: აი, თვით ჩვენი სასურველი მასპინძელიცა!

ვინც პატივსა გვცემს და ვუყვარვართ, ხშირად გვაწუხებს და სიყვარულის ბრალი არის ეს შეწუხება, რისთვისაც უნდა შემწუხებელთ მადლს გადაუხდიდეთ. ამით მსურს გითხრა, რომ შენს ამგვარ შეწუხებისთვის უნდა ღმერთს გულით შეგკავედრო და თან გვმადლობდე.

ლედი მაკბეტ: ყოველი ჩვენი სამსახური თქვენსა წინაშე, თუნდ ერთი ორად, ერთი ოთხად გადაქცეული, მეტად მცირეა და ღარიბი მის შედარებით, რასაც ჩვენს ოჯახს ღირსებასა, ხარისხს, ღიდებას ჯილდოდ ანიჭებს უხვად თქვენი ღიდებულება. თქვენსა უწინდელს ნაბოძებსა აწ ზედ დაურთეთ კვლავ სხვა მრავალნი წყალობანი და ჩვენც ვალად გვძიებს, მლოცველნი ვიყოთ მუდმივ თქვენის დღეგრძელობისთვის.

დუნკან: კავდორის თენი სადღა არის? ჩვენ მას მოვდეგდით ფეხდაფეხ უკან და გვინდოდა აქ დაგვხედროდით სახლთუხუცესის მაგიერად; მაგრამ ის მარდი ცხენოსანია და თან შენის ნახვისა სურვილს მის ღეზივით მწვავს ჩვენზედ ადრე მოუყვანია. შენი სტუმრები ვართ ამაღამ, მშვენიერებით, სიყვითით სავსე მასპინძელო.

ლედი მაკბეტ: ჩემო ხელმწიფევე! რაც კი ქონება გააჩნიათ თქვენთა ქვეშევრდომთ, თვით თავი თვისი მზა აქეთ თქვენის სამსახურისთვის, რადგან ყოველი თქვენგანვეა მონიჭებული.

დუნკან: ხელი მომეც და წამიყვანე შენს მეუღლესთან და ჩემს სასურველ მასპინძელთან. საკვლავიოდაც მას უხვს წყალობას არ მოვაკლებთ. აბა, მობრძანდით.

(გადიან)

სურათი VII

იგივე ადგილი. დერეფანი მაკბეტის ციხე-დარბაზში

*(სალაშურის ხმა ისმის და მსახურნი მაშხალებითა დგანან.
სცენაზედ გაივლიან მეღვინეთუხუცესი და სხვადასხვა მსახურნი
საჭმელითა და ჭურჭლით ხელში. შემოდის მაკბეტ)*

მაკბეტ: თუ რაც მოხდება, მოელება მით სრულად ბოლო, ნეტა საჩქაროდ მოხდეს ბარემ. თუ რომ კაციცკვლას ძალუმს დაჰფაროს, მიაყუჩოს თვისი შედეგი და ნაყოფი კი მკვლელს აგემოს... რომ ის ნაკრავი იყოს ყოველი, თავიც, ბოლოც, აქა, აქ მაინც, ამ სააქაოს, ამ ქვეყანას საფრთხითა სავსეს, - მაშინ მეორედ მოსვლას აღარ შევეუდრებოდი. მაგრამ სამართალს ველით აქაც, და ვინც სხვას ურჩევს ავაზაკურის და მოსისხლო საქმის ჩადენას, მასვე ის რჩევა სატანჯავად დაუბრუნდება. მართლმსაჯულებას ჩვენს ტუჩებთან მოაქვს უკანვე ფიალა ჩვენგნივე საწამლავეთ შემზადებული... ის ერთიორად უშიშარი უნდა იყოს აქ: ჯერედ ვარ მისი ნათესავი, მის ქვეშევრდომი და ეს ძლიერი საბუთია საქმის ჩაშლისთვის; მასუკან კიდევ მასპინძელი ვარ მე იმისი და მასპინძელმა უნდა კარი მკვლელს ჩაუკეტოს და არა თვითონ ხელთ აიღოს დანა საკლავად. მერე დუნკანი ისე კარგად, ტკბილად მეფობდა, ისე გულწმინდად უვლიდა თვის დიადს უფლებას, რომ მის ღირსება ხმას ჩაუდგამს ანგელოზთ საყვირს და შეაჩვენებს, სიცოცხლესთან ვინც განაშორებს. სიბრალულიც, ვით უსუსური, შიშველი ბავშვი, გატაცებული ქარტეხილით; და ანუ როგორც ცის ქერუბინი უჩინარად ამხედრებულ იქნინარადვე ზეცაში მსრბოლ ფიცხელსა რაშხედ, ყველას თვალებში შთაჰბერს ამა საზარელ ამბავს ისე, რომ თვითონ ქარიშხალიც შთანთქმას ცრემლთა ზღვამ! არ მაქვს მე დეზი ამ შავ ფიქრთა წასაქეზებლად, თავ-მოყვარება მაქვს მე მხოლოდ ისე ზვიადი, რომ თვისის თავის შელაგმვასაც ვედარ ახერხებს. -

(შემოდის ლედი მაკბეტ)

ახალს რას მეტყვი?

ლედი მაკბეტ: ოთახიდან რად გამოხვედი?

საცაა, ვახშამს გაათავებს.

მაკბეტ: მივითხა მერე?

ლედი მაკბეტ: განა არ იცი, გვიითხავდა.

მაკბეტ: იცი, რა ვითხრა.

უნდა დავეხსნათ ჩვენ იმ საქმეს. მე ამ ბოლო დროს ისე ამავსო წყალობითა, რომ ხალხის თვალში გარშევიმოსე შუქ-ბრწყინვალე შარავანდელი და ბრწყინვალედვე მსურს ვატარო, არ განვეშორო ასე სასწრაფოდ.

ლედი მაკბეტ: მაშ იმედი რომ გექონდა გულში,

ნასვამი იყო და უგრძობლად ეძინა დღემდის?

მერე დღეს მისთვის გაიღვიძა, რომ ფერმიხდილი,

რასაც თამამად შეჰყურებდა, იმის წინ შეჰკრთეს?!

დღეიდან აგრე დავაფასებ შენს სიყვარულსაც.

რად გეშინიან, შენი სიმხნე, გაბედულობა

შენსა საწადელს შეუფერო? გსურს, გქონდეს იგი,

რასაც უწოდებ ამ ცხოვრების ძვირფასს საუნჯეს

და ლაჩრად რჩები შენსავ თვალში. სიტყვას

“მსურს იგი” თანვე აყოლებ, „ვერა ვებდავ“-ს,

ვით ანდაზაში კატაზედ არის ნაამბობი.

მაკბეტ: ღვთის გულისათვის

ჩუმად იყავი. ყოველივე შემიძლიან მე,

რაც კაცს შეჰფერის; ვინც ამაზედ მეტს მოიქმედებს,

იმას კაცობა აღარ ეთქმის.

ლედი მაკბეტ: მაშ, მითხარ, აბა,

რომელმა მხეცმა ეგ ამბავი გაგამხელინა!

როცა ბედავდი შესრულებას, შენ კაცი იყავ

და თუ იქმნები მასზედ მეტი, მით უმეტესის

უფლებით გეთქმის შენ კაცობა. მაშინ ხომ არც დრო

და არც ადგილი არ შეგვწევდა და შენ კი გწაღდა,

ორივე შეგექმნა. ახლა ორივე გაჩნდა თავისით

და რა შემთხვევა ხელთ გექლევა, შენ შიშით ჰქრები.

მე გამიზრდია ბავშვი, ძუძუ მიწოვებია

და ვიცი, როგორ ტკბილი არის მის სიყვარული,

მაგრამ როგორც შენ დასდე ფიცი ამ საქმისათვის,
იმგვარად მე რომ დამეფიცა, მზა ვიყავ მაშინ,
ამომეგლიჯა ძუძუ იმის ნაზ ღრძილებიდამ
და ვიდრე იგი ღიმილითა შემომცქეროდა,
ძირს დამენარცხა, კეფით ტვინი გადმომენთხია.

მაკბეტ: რომ ვერ მოგვიხდეს საქმე მარჯვედ?

ლელი მაკბეტ: ვერ მოგვიხდესო!

ჭახრაკი მაგრად მოუჭირე გამბედაობას
და ყველა კარგად მოგვიხდება. როცა დუნკანი
ძილს მიეცემა, - და დღევანდელს ძნელსა მგზავრობას,
უეჭველია, თან მოჰყვება მაგარი ძილი -
მაშინვე იმის ორს შინაყმას მე გამოვათრობ
ღვინით და ვაშლის წვენით ისე, რომ მათი გრძნობა,
ტვინის დარაჯად წოდებული, ორთქლად გადიქცეს
და საარაყე ქვაბად მათი გონების ბუდე.
როცა ისინი ღორებივით ძირს ეყრებიან
და გალექილნი თავს მისცემენ მკვდრებივით ძილსა,
მაშინ მე და შენ რას ვერ ვუზამთ უმწუო დუნკანს!
რას ვერ ვაკისრებთ ღვინისაგან დამბალ დარაჯებს,
რომელნიც ჩვენის ავკაცობის პასუხისგებას
მთლად შეიწოვენ.

მაკბეტ: შენ ვაჟები უნდა შვა მხოლოდ,

რადგან ბუნება შენი მტკიცე, შეურყეველი,
თუ არ ვაჟკაცსა, სხვას ვერ შეჰქმნის. როგორა ჰფიქრობ,
ის ორი ყმა რომ ჩვენ ძილის დროს სისხლში გავთხვაროთ
და მათ ხანჯლები მოვიხმაროთ, ყველას იმათ არ
დააბრალებენ?

ლელი მაკბეტ: ვინ გაჰბედავს სხვარიგად ფიქრსა,

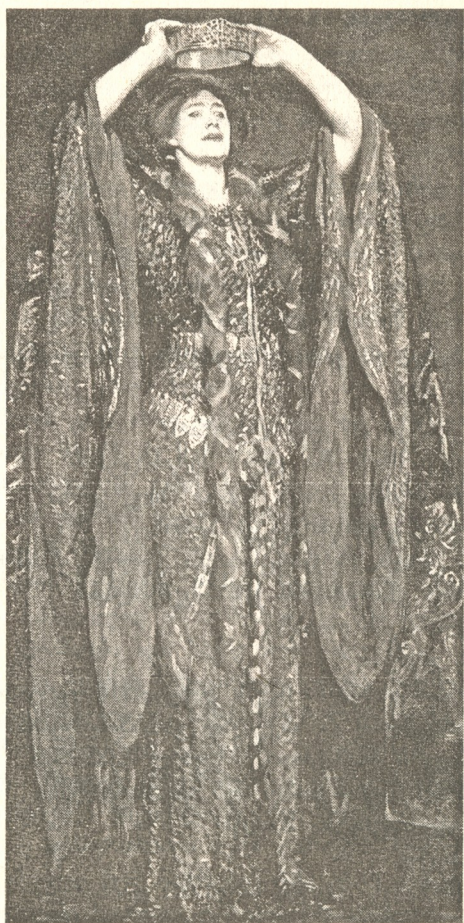
რაკი ჩვენ მოვრთავთ გლოვა-ტირილს და მწარე მოთქმას
მის მოკვლის გამო.

მაკბეტ: გადავწყვიტე და მზადაცა ვარ,

ამ საზარ საქმეს დავახმარო ყოველი ღონე.
მოვხიბლოთ ხალხი თვალთმაქცური სათნოებითა.
ცბიერმა სახემ მალოს ცბიერ გულის პასუხი.

(გადიან)

მოქმედება მეორე

სურათი I

ინვერნესი. მაკბეტის ციხე-დარბაზის კარმიდამო

(შემოდის ბანქო, რომელსაც წინ მოუძღვის ფლეანს და მსახური მაშხალით ხელში)

ბანქო: ღამისა ახლა რა დრო არის?

ფლეანს: მთვარე ჩავიდა, საათის ხმა კი არ მსმენია.

ბანქო: შუალამისას ჩადის აწ მთვარე.

ფლეანს: შუალამე გადასულია, ვგონებ, ბატონო.

ბანქო: აჰა, ჩემი ხმალი შენ გქონდეს. -

ზეცაში ზოგვით იქცევიან და ჩაუქრიათ ყველა მნათობნი. მაშ წაიღე ეგ სანათურიც: - ისე მძიმედ ვარ, თითქო ტყვია გულზედ დაესხათ და ძილით კი არ მეძინება. - მოწყალე ძალნო, ზეციერნო, დამიხსენით წყეულ ფიქრთაგან, რომელთაც უხსნის გზას ბუნება მოსვენების დროს. - მომეც აქ ისევ ჩემი ხმალი. ვინ მოდის ესა?

(შემოდის მაკბეტ და ერთი მხლებელი მაშხალით ხელში)

მაკბეტ: მეგობარი ვარ.

ბანქო: მაკბეტ! ჯერედ არ დაწოლილხარ?

მეფემ კიდევაც მოისვენა. დღეს მეტისმეტად მხიარულადა ბრძანდებოდა: შენთა მხლებელთა დიდი წყალობა გაუბოძა და ეს ალმასიც არუქა შენს ცოლს, როგორც თავის გულუხვ მასპინძელს; მერე უზომოდ კმაყოფილმა განსასვენებლად იწება წასვლა თვის ოთახში.

მაკბეტ: მზად არ ვიყავით

და ნაკლებობამ დასძლია ჩვენს დახვედრის სურვილს, თორემ შევძლებდით ღირსეულად გამასპინძლებას.

ბანქო: ყოველისფერი რიგზე იყო. - წუხელ სიზმარში ის გულთმისანი დები ვნახე. შენ გაგიმართლეს თავიანთ სიტყვა ცოტათ მაინც.

მაკბეტ: მე ის ამბავი

აღარც კი მახსოვს; მაგრამ თუკი არ დაიზარებ, როცა მარჯვე დროს ხელთ ჩავიგდებთ, კვლავ გავიხსენოთ მათთან შეხვედრა და ერთმანეთს მოვესაუბროთ.

ბანქო: როდესაც გნებავს, მე მზადა ვარ.

მაკბეტ: თუ ხელს შემიწყობ,

ჩემს წარმატებას თან მოჰყვება შენი დიდებაც.

ბანქო: მეტისა ძებნით ნუ დაკარგავ ოღონდ ჩემსასაც,
 ნუ შეირყევა გრძნობა ჩემი ქვეშევრდომული,
 ნურა ეგნება ჩემ სინიდისს და ამ პირობით
 არ ვიტყვი უარს.

მაკბეტ: მაშ მშვიდობით.

ბანქო: გმადლობ. მშვიდობას
 ვნატრობ შენთვისაც.

(გადიან ბანქო და ფლეანს)

მაკბეტ: მოახსენე, წადი, ქალბატონს,
 ჩემი სასმელი როს მზად იყოს, ზარი ჩამოჰკრას.
 შენც შეგიძლიან დაიძინო. - *(მსახური გადის)*
 რას ვხედავ ამას?
 აგერ ხანჯალი ტარით ჩემსკენ გამომეცხადა!
 ხელი მოგავლო, მოდი, ბარემ... თუმც ვერ შევიპყარ,
 მაგრამ გხედავ კი... მაშ თვალთათვის გაჩნდი შენ მხოლოდ,
 ოჰ, საბედშავო მოჩვენებავ! იქნება იყო
 ყალბი ქმნილება, აღტყინებულ ტვინის ნაყოფი!
 მაგრამ შენ ისე ცხადლივ გხედავ, როგორც ამ ხანჯალს,
 რომელსაც ახლა ბუდით ვიღებ. შენ მიჩვენებ გზას,
 რომლის გავლასაც ვაპირობ მე და შენისთანა
 იარაღი მჭირს მე სახმარად. ჩემი თვალები
 ან სამასხაროდ გახდომიან სხვათა გრძნობათა,
 ან მათ უდრიან ყველას ერთად თავიანთ ძალით...
 თვალწინ მიდგახარ და შენს ტარსა და პირობედ ვხედავ
 სისხლის წვეთებსა, რასაც წელან ვერა ვხედავდი. -
 არა, ნამდვილად არ არსებობ და ჩემ თვალთ მხოლოდ
 წინ ელანდება იგი საქმე მოსისხლობისა. -
 ამჟამად ქვეყნის ნახევარზედ ბუნება თითქო
 მიმკვდარებულა და სიზმარნი ბოროტეულნი
 გულით მიძინარეთ აწუხებენ. კუდიანეთი
 ახლა უზიდავს მსხვერპლს გაცრეცილს ღმერთსა ჰეკათას;
 გაშეშებული სიკვდილიცა, ვით მოჩვენება,
 უცბად დამფრთხალი თვის დარაჯის მეგლის ყმუილზედ, -
 და ყმუილი ხომ წაქეზების ხმა არის მისთვის -
 მიიპარება მსგავსად ტარკვინ მტაცებელისა,
 რომ შეისრულოს თვის წადილი. - შენ, დედამიწავ,
 მკვიდრო და მტკიცევე, ჩემ ფეხის ხმას ყურს ნუ დაუგდებ,
 ნურაფერი გრჯის ჩემის გზისა, რომ თვით ქვებმაც კი
 არ გაამხილონ, თუ სად ვიყავ, ან სად მივიღვარ,

და არ მოუსპონ ყრუ სიჩუმე ამ მწვედრიად დრო-ჟამს,
რაც ისე კარგად მას შეჰფერის... მე მოსაკლავად
მივდივარ მასთან... ჯერედ იგი ცოცხალი არის.
სიტყვა აგრილებს თვის სუნთქვით ამ მხურვალე საქმეს...

(*ისმის ზარის ხმა*)

წავალ, მოვრჩები... ზარიც მიწვევს... ყურს ნუ დაუგდებ
შენ ამას, ღუნკან, ეგე ზარი გლოვისა არის,
რაიც შენ გგზავნის ან სამოთხეს, ანუ ჯოჯოხეთს.

(*გადის. შემოდის ლედი მაკბეტ*)

ლედი მაკბეტ: რამაც ისინი გამოათრო, მე მომიმატა
გაბედულობა; და რამაც მათ შუქი მოუსპო,
ახალის ცეცხლით ამანთო მე. - სსუ! გაიგონეთ?
ჭოტი გაჰკივის! ეს ყვირილი ცუდ ამბავს ნიშნავს
და საზაროა მის სალამი ამ ბნელ ღამეში. -
მაკბეტ ასრულებს თავის საქმეს... კარი ღიაა,
და დამაძლარი დარაჯები თავიანთ ვალსა
გულიან ხვრინვით დასცინიან. ძილის წამალი
ჩაკვარე ბლომად მათ სასმელში, ასე რომ სიკვდილს
და ბუნების ძალთ ველარას გზით ვერ გაუგიათ,
მკვდარნი არიან, თუ ცოცხალნი.

მაკბეტ (*სცენის გარედამ*): ვინ არის, ვინა?

ლედი მაკბეტ: მეტად მეშინის, ხმაურობამ არ დააღვიძოს
და არ დაბრკოლდეს ამით საქმე. რაკი დავიწყეთ,
დავიღუპებით, თუ თავს ბოლოც არ მოვადევნეთ. -
ეს რა ხმა ისმის? - ხანჯლები იქ ავი დაუწყე,
უნდა ეპოვნა მას უთუოდ. - ძილის დროს იგი
მამაჩემს რომ არ ჰგვანებოდა, იმ საქმეს მე თვით
შევასრულებდი. - ჩემი ქმარი! (*შემოდის მაკბეტ*)

მაკბეტ: მე გავათავე... არ მოჰკარ ყური რაღაც ხმასა?

ლედი მაკბეტ: მე ყური მოვკარ
ჭოტის ყვირილსა და ჭრიჭინას ჭრიჭინსა მხოლოდ. -
მგონი რაღაც სთქვი.

მაკბეტ: როდის?

ლედი მაკბეტ: ახლა.

მაკბეტ: რომ შემოვედი?

ლედი მაკბეტ: ჰო.

მაკბეტ: სსუ! ვინა წევს იმ მეორე გვერდის ოთახში?

ლედი მაკბეტ: დონალბენი წევს.

მაკბეტ (*ხელეებზე დაიხედავს*): რა საზარი სანახავია!

ლელი მაკბეტ: ეგ სულელს ეთქმის, რასაც ამბობ.

მაკბეტ: ერთმა ძილის დროს გაიცინა და მეორემ კი შეჰყვირა: “შეკლელი!” თავიანთვე ხმამ ორნივე უცხად გამოაღვიძა. მე გავეშეშდი და ყურს ვუგდებდი, მაგრამ ილოცეს და ისევ ისე დაიძინეს.

ლელი მაკბეტ: იქ ორნი წვანან ოთახში ერთად.

მაკბეტ: “შეგვიწყალე ღმერთო!” სთქვა ერთმა; მეორემ “ამინ” ზედ დაურთო, თითქო მხედვენო მე ამ ჯალათის ხელებითა. სულგანაბული იმათ შეკრთომას ყურს ვუგდებდი და ვერ შევიძიელ, როს შეწყალებას სთხოვდნენ ღმერთსა, “ამინი” მეთქვა.

ლელი მაკბეტ: კარგი, მაგისტვის ნუ იშფოთებ ტყუილად გულსა.

მაკბეტ: რატომ ვერ შევიძიელ ამ სიტყვის თქმა! მე სხვებზედ მეტად ესაჭიროებდი შეწყალებას და სიტყვა “ამინ!” სასას მიმეკრა...

ლელი მაკბეტ: გეუბნები, რომ მაგ საქმეებს არ უნდა ეგრე ჩაუკვირდე, თორემ ჭკუიდან შეგეშლის ეგ ფიქრი.

მაკბეტ: მე მომესმა თითქო რაღაც ხმა:

“ძილი გაგიქრა!” მაკბეტმარ მოჰკლარ ძილი, მოჰკლარ ძილი, რაიც ზრუნვის დახვლანჯულს გორგალს ჰხსნის, არკვევს! ძილი თვით უბიწო, ძილი-სიკვდილი ყოველდღიურის ცხოვრებისა; ტანჯულ სულთა ხსნა, მწარე შრომისგან განმბანელი, დიდის ბუნების დიადი შემწე; ამ ცხოვრების მონადიმეთა მსაზრდოებელი...

ლელი მაკბეტ: რაებს ამბობ?

მაკბეტ: “ძილი გაგიქრა!”

ამბობდა-მეთქი და მთელ სახლში ეს გაისმოდა: მოჰკლარ ძილი გლემისმარ და დღეის იქით ვერ დაიძინებს ვეღარც კავდორ, ვეღარც მაკბეტი.

ლელი მაკბეტ: ვინ იყო, ვინა, მაგის მთქმელი? რისთვის ისუსტებ ძლიერს ბუნებას, ღირსო თენო, და შეშლილსავით რად გაგიტაცა მაგ ფიქრებმა? წადი და წყალით გადაიბანე ეგ საზიზღი ლაქა ხელთაგან.

ან ეს ხანჯლები აქ რაისთვის წამოგიღია?

იქავე უნდა დაგეყარა. წადი, წაილე და ის მიძინარე შინაყმანი სისხლით მოთხვარე.

მაკბეტ: მე ვეღარ წავალ, მე მეშინის ჩემივ საქმისა და ვერ გაგებდავ კვლავ შეხედვას.

ლედი მაკბეთ: ნებით უძღურო!

მომეც მაშ მე აქ. არ იცი, რომ მძინარეს და მკვდარს
სურათს ადრიან, და დახატულ ეშმაკისა ხომ
მხოლოდ ბავშვის თვალს ეშინიან. თუ კვლავ სისხლი სდის,
მსახურთ იმ სისხლით დავეშვენიებ პირისახეთა,
რომ მათ დაბრალდეს ყველაფერი.

(გადის. კარებს არახუნებენ)

მაკბეთ: ვინ არახუნებს?

რა მეძმართება, რომ ვთრთი ყოველ ხმაურობაზე!
რა მოუვიდა ამ ჩემ ხელებს! ოჰ, თვალებსა მთხრის
ეს სანახავი! დიდ ნეპტუნის მთელ ოკეანეს
ძალუძს გარეცხოს ჩემნი ხელნი იმ სისხლისაგან?!
არა და არა! ეს ხელები უფრო ადვილად
ურიცხვის ზღვების ლაჟვარდ ზვირთებს წითლად შეღებენ!

(შემოდის ლედი მაკბეთ)

ლედი მაკბეთ: ჩემი ხელებიც ახლა სწორედ მაგ ფერისაა,
მაგრამ ეგ მკრთალი გული ამ ჩემ მკერდქვეშ რომ იყოს,
სირცხვილი დამწვავს. - *(კიდევ კარებს არახუნებენ)*
სამხრეთის კარს არახუნებენ.

წავიდეთ ჩქარა ჩვენს ოთახში. ცოტა რამ წყალი
გავგებანს სრულიად ამ საქმის კვალს და დავშვიდდებით...
შენმა სიმტკიცემ გიღალატა... *(კიდევ კარს არახუნებენ)*
კიდევ რახუნი!

ხომ გეყურება? საღამური ტანისამოსი
ჩაიცვი, თორემ შესაძლოა შემთხვევით გენახონ
და მიხვდნენ, რომ არ გვძინებია. ეგრე ფიქრებში
ნუ ხარ გართული.

მაკბეთ: არ მომსვლოდა ის ამბავი მე
და თუნდ ქვეყნად არ შობილვიყავ! *(კიდევ კარს არახუნებენ)*
ოჰ, ნეტავი კი,
დუნკან როგორმე მაგ რახუნით გამოაღვიძო!

(გადიან. შემოდის მეკარე. ვარედან კიდევ არახუნებენ)

მეკარე: აი, ბრახუნიც ამასა ჰქვიან! კაცი რომ ჯოჯოხეთის მეკარე
იყოს, მარტო გასაღების ტრიალი დააბერებდა. *(კიდევ არახუ-*
ნებენ) დაჰკა, დაჰკა, დაჰკა! ტარტაროზის მადლსა, სთქვი,
ვინა ხარ? ეს ალბათ შემამულეა, კაი მოსავლის ლოდინში
რომ თავი ჩამოიდრჩო. დროზედ უნდა მოსულიყავ. სარ-
ტყელში ხელსახოცები ბლომად ჩაიკეცე, თორემ აქ ბევრი

ოფლი მოგედინება. *(კიდევ არახუნებენ)* დაჰკა, დაჰკა! მეორე ეშმაკის მადლს გაფიცებ, სოქვი, ვინა ხარ? უთუოდ ეს სიტყვების ოსტატია, რომელიც ფიცით სასწორს საითაც უნდა, იქით გადაწევს. ეს სულ ღვთის სახელით ავკაცობდა, მაგრამ ღმერთთან მაინც არ მიუშვეს. მოდი, მოდი, სიტყვების ოსტატო! *(კიდევ არახუნებენ)* დაჰკა, დაჰკა, დაჰკა! სოქვი, ვინა ხარ? ესეც ალბათ ის ინგლისელი თერძია, ფრანგული შარვლის ნაჭერი რომ მოიპარა. მოდი, დერციყო, შენს უთოს აქ კარგად გაახურებ. *(კიდევ არახუნებენ)* კიდევ! ახლა აღარ გაჩუმიდები! აბა, ვნახო, ვინა ხარ. - ვითომ ესეც ჯოჯოხეთია, ლამის გამყინოს. მე ეშმაკების მეკარედ ყოფნა აღარ მინდა; ის მინდოდა მხოლოდ სხვადასხვა ჯურის ხალხი მიმელო, რომელნიც ყვავილებით მოფენილ გზაზედ ჭიკოკონების სანახავად მოდიან. *(კიდევ არახუნებენ)* ახლავ, მოვდივარ! აბა, ვინძლო, მეკარე არ დაივიწყო. *(კარებს ალებს. შემოდინ მაკლუფ და ლენოქს)*

მაკლუფ: ძმობილო, განა აგრე გვიან დაწექ წუხელის დასაძინებლად, რომ აქამდის ვეღარ ამდგარხარ?

მეკარე: მე და ჩემმა ღმერთმა, ბატონო, წუხელის მამლის მეორე ყვილამდე ვსვამდით და ხომ მოგესხენებათ, რომ ღვინის სმას სამი რამ მოსდევს.

მაკლუფ: რა არის ეგ სამი რამ?

მეკარე: ვაი, შენ ჩემო თავო, არ იცით? ცხვირის სიწითლე, ძილი და შარდი. ხურუშიც მოსდევს სმას და არც მოსდევს; სურვილსა ჰბადებს და კაცს კი ღონეს ართმევს. სჯობს, ასე ვთქვა: სმა ხურუშს ოსტატურად ექცევა, - კიდეც აჩენს, კიდეც აქრობს. თან აქეზებს, თან ხელებს უკრავს; ახალისებს და ხალისს უკარგავს, აღვიძებს და აძინებს; მაშასადამე ოსტატურად ძილსა ჰგვრის და რაკი ძილისკენ გააცურებს, თავს ანებებს.

მაკლუფ: მაშ სასმელს წუხელი შენც გაუცურებისხარ.

მეკარე: მეც სამაგიერო გადავუხადე, უფრო ღონიერი გამოვდექ და თუმცა ცოტა ხანს ფეხებში ბორკილი გამიყარა, მაგრამ დაეძლიე და ყელში რაკრაკით ჩავაცურე.

მაკლუფ: შენი ბატონი არ ამდგარა? - აგერ, აქ მოდის; ეტყობა, ჩვენმა ხმაურობამ გამოაღვიძა.

(შემოდის მაკბეტ)

ლენოქს: კეთილი დილა გაგიტენოს ღმერთმა, ბატონო.

მაკბეტ: აგრეთვე თქვენცა, ბატონებო.

მაკდუფ: მეფე აბრძანდა, თუ ჯერედ არა?

მაკბეთ: ჯერედ არა.

მაკდუფ: მე მიბრძანა, რომ დილით ადრიან აქ ვხლებოდი; მგონი, ვადასაც გადავაცილე.

მაკბეთ: წაგიძღვები იმათ კარამდე.

მაკდუფ: ვიცი ეს გარჯა საამოა შენთვის, მაგრამა მაინც გარჯაა.

მაკბეთ: საამური რაიმე შრომა

ამცირებს გარჯის შეწუხებას. აი კარებიც.

მაკდუფ: გავბედავ შესვლას, თვით მათგანვე მაქვს ნაბრძანები. (გადის)

ლენოქს: მეფე დღეს ზომ არ მიბრძანდება?

მაკბეთ: დიად, დღეს მიდის...

ბრძანება ავრე გამოვიდა.

ლენოქს: ღამე წუხელის

აშფოთებული იყო ფრიად. სადაც ვიწექით,

საკვამლეთ თავნი ქარმა სრულად გადაანგრია.

როგორც ამბობენ, ტირილის ხმა ისმოდა ცაში

და უცნაური რამ კივილი ზარის კილოთი

ამცნევდა თურმე წინასწარად სიკვდილის ნიშნებს,

ცეცხლის გაჩენას და საშინელ შფოთსა და ამბოხს,

რასაც თან მოსდევს დრო აღსაესე მწუხარებითა.

ბნელის ფრინველიც თურმე მთელი ღამე ჰკიოდა.

ზოგნი ამბობენ, დედამიწა ძაგძაგებდაო,

როგორც ციებით ავადმყოფი და კიდევ იძრა.

მაკბეთ: მოუსვენარი ღამე იყო, მართალსა ბრძანებ.

ლენოქს: ჯერედ არ ახსოვს მსგავსი რამ ჩემს ყმაწვილკაცობას.

(შემოდის მაკდუფ)

მაკდუფ: ოჰ, საზარლებავ, საზარლებავ!

მაკბეთ და ლენოქს: რა ამბავია?

მაკდუფ: ბიწმა დღეს თავი საგანგებოდ გამოიჩინა:

მკვლელმა სიკვდილის შემლახველმა დღეს შეუნგრია

უფლის ცხებულსა ტაძარს კარი და წარიტაცა

მისი სიცოცხლე სულის მდგმელი!

მაკბეთ: რაო, სიცოცხლე?!

ლენოქს: სთქვი, ხელმწიფეს ზომ არაფერი დაშავებია?

მაკდუფ: შედით საწოლში და მოისპეთ ეგ მხედველობა

ნახვით ახალის გორგონისა. ნუ მათქმევინებთ

მე ნურაფერსა; ნახეთ თვითონ და თვითონვე სთქვით.

(გადიან მაკბეთ და ლენოქს)

ადექით ძილით, გაიღვიძეთ, ნაბათს დაჰკარით!
 აქ ლალატია და კაცისკვლა. ბანქო, დონალბენ!
 მალკოლმ! საჩქაროდ გაიღვიძეთ, განშორდით ტკბილ ძილს.
 სიკვდილის სახეს და სიკვდილი თვით ნახეთ თვალით!
 ადექით, ნახეთ თქვენ სურათი მეორედ მოსვლის.
 მალკოლმ და ბანქო! ლოგინიდან ადექით-მეთქი,
 მოჩვენებათა დაემსგავსეთ კუბოდან ამდგართ,
 რომ შესაფერნი იყვნეთ ასეთ საშინელების.

(შემოდის ლედი მაკბეტ)

ლედი მაკბეტ: რა მოხდა ნეტა ისეთი რამ, რომ ეს საყვირი
 უსიამოვნო გვიხმობს მძინარ მოდარბაზეთა?
 სთქვით საჩქაროდ, სთქვით!

მაკდუფ: ვერ აიტანთ იმის მოსმენას,
 რაც მაქვს სათქმელი. ქალის ყურს რომ გავაგებინო,
 ჩემი სიტყვები საწამლავად გადაიქცევა. -

(შემოდის ბანქო)

ოჰ, ბანქო, ბანქო, მოჰკლეს ჩვენი მეფე-პატრონი!
ლედი მაკბეტ: ვაი ჩემს თავსა, ეს რა მესმის! როგორ, ჩვენს
 სახლში?!

ბანქო: ეგ საღაც უნდა მომხდარიყოს, საშინელია!
 ძვირფასო მაკდუფ, ვთხოვ, უარჰყო შენივე სიტყვა,
 სთქვი, ვტყუოდი-თქო.

(შემოდის მაკბეტ და ლენოქს)

მაკბეტ: ერთ საათ წინ რომ მომკვდარვიყავ,
 ჩემს თავს ჩავთვლიდი ბედნიერად; დღეიდგან კია
 გაჰქრა ამ მოკვდავთ ქვეყანაში ჭკვათა-მყოფლობა,
 ყოველისფერი ამაოა! წარწყმდა დიდება,
 სახელოვნება; დაიღია ცხოვრების ღვინო
 და დღეს სარდაფში თავმომწონედ ნალეკი მეფობს!

(შემოდის მალკოლმ და დონალბენ)

დონალბენ: უბედურება მოხდა რამე?

მაკბეტ: თქვენს თავზედ მოხდა
 და არ იცით კი! დაშრა წყარო, ძირი, სათავე
 თქვენის სისხლისა და სიცოცხლით აღარ ჩქეფს იგი.

მაკდუფ: მეფე მოუკლავთ, მამათქენი!

მალკოლმ: ოჰ! როგორ, ვისა?!

ლენოქს: როგორც ეტყობა, თვით მის დარაჯთ მოუქმენიათ:
 ხელები, სახე სისხლით ჰქონდათ სრულად გასვრილი,

ხანჯლებიც ჯერედ გაუწმენდნი იქვე ელაგათ
მათ ბალიშებზედ და გვიმზერდნენ გაშტერებულნი, -
არ იყო მათთვის მისანდობი კაცის სიცოცხლე.

მაკბეტ: მაინც ვნანობ, რომ ავლელდი და მოკვალ ივინი.

მაკდუფ: რადა ხოცავდი?

მაკბეტ: რომელს ძალუმს ერთს და იმავე დროს
იყოს მრისხანეც და მშვიდიცა; ვინ მოათავსებს
ერთად სიწყინარეს და სიცხარეს, ერთგულებასა
და გულგრილობას? ვერვინ. მშვიდი გონება ჩემი
უკან დასტოვა სიყვარულის აღფრთოვანებამ.
იქ იწვა დუნვან, რომელს სახე ვერცხლებრ ბრწყინვალე
სისხლის ვარაყით შეჰღებოდა. მის ჭრილობანი
ჰგავდნენ განზრახად ბუნებაში შენგრეულს ხერელსა,
რომ აოხრებას მოეკიდნა იქ მკვიდრი ბინა.
აქეთკენ მკვლელნი შეღებილნი თავიანთ ცოდვით...
მათი ხანჯლები ქარქამთ წილად შეკუმშულ სისხლში
გახვეულიყვნენ საზიზღარად! ვინ მოითმენდა,
ვისაც აქვს გულში სიყვარული და ძალიც შესწევს,
ეს სიყვარული დაამტკიცოს.

ლედი მაკბეტ: ვაი, მიშველეთ! ჩქარა აქედან წამიყვანეთ.

მაკდუფ: მიდით, მიჰხედეთ.

მალკოლმ (ჩუმად დონალბენს): ჩუმად რასა ვართ! ეს საქმე ხომ
უფრო ჩვენია, ვიდრემდე სხვისა.

დონალბენ (ჩუმად მალკოლმს): რადა გვეთქმის აბა აქ კიდევ,
სად ბედისწერას ჩვენსას ძალუმს თვის საფარიდამ
უეცრად თავზედ დაგვეცეს და გაგვანადგუროს.
ის სჯობს, წავიდეთ, ცრემლი ჯერ არ დაგვმზადებია.

მალკოლმ (ჩუმად დონალბენს): და მწუხარებას ჩვენსას ძლიერს
ჯერ დრო არა აქვს საქმედ გადიქცეს.

ბანქო: ლედი მაკბეტს მიჰხედეთ-მეთქი... (ლედი მაკბეტ გაჰყავთ)
და როდესაც კი ჩვენს სუსტსა და შიშველსა სხეულს
შევიძმოსავთ და მწუავ სიცივეს მოვერიდებით,
ერთად შევეგროვდეთ და ეს საქმე კაცისმკვლელობის
გამოვიძიოთ. შიში, ეჭვი გულში აღგვეძრა...
უფალს ვაბარებ ჩემს თავსა და სასტიკ ფიცსა ვდებ,
შევებრძო ფარულ ავთა წადილთ, რომელთ საზარლად
ასეთსა მუხთალ კაცისკვლაში თავი იჩინეს.

მაკდუფ: მეც მაგ ფიცსა ვდებ.

ყველანი: აგრეთვე ჩვენც.

მაკბეტ: წავიდეთ ჩქარა, ტანისამოსი შევიძმოსოთ

და დიდს დარბაზში ერთად მოვეგროვდეთ.

ყველანი: თანახმა ვართ!

(გადიან ყველანი მალკოლმსა და დონალბენს გარდა)

მალკოლმ: შენ რას აპირობ?

ვგონებ ისა სჯობს, მოვერიდოთ, ცბიერ კაცისთვის ადვილი არის მწუხარების განგებ მიჩნევა.

მე ინგლისს წავალ.

დონალბენ: და მე კია ირლანდიაში.

როცა ერთმანეთს დავმორდებით, უფრო უშიშრად ვიქნებით მაშინ. თორემ ღიმი მალავს ხანჯლის წვერს და ვინც ახლოა სისხლით ჩვენთან, უფრო სისხლსა სვამს, მკვლელი ისარი ჩვენს მხარესკენ გამოსროლილი ჯერ არ მოსულა თვის ნიშნამდე; ის გვირჩევნია, თავი როგორმე ავარიდოთ. შევსხდეთ ცხენებზედ, დავეხსნათ ფუჭსა თავაზობა-გამოსალმებას და გავეშუროთ! არ ეძრახვის არვის ქურდობა, თუ თავს იპარავს ამისთანა უწყალო დროსა. (გადიან)

სურათი II

იგივე ადგილი. მაკბეტის ციხე-დარბაზის ახლო

(შემოდინ როს და ბერიკაცი)

ბერიკაცი: სამოცდაათის წლის ამბავი მახსოვს მე კარგად და ამ გრძელ ხანში საზარო დროც ბევრი მინახავს, უცნაური რამ ამბავიცა, მაგრამ ამ ღამემ ბაიყუშურმა გააცუდა, რაც კი მახსოვდა.

როს: ადამიანის ქცევამ თითქო ცა შეაძრწუნა და ჰხედავ, როგორ მის ასპარეზს სისხლითა მორწყულს რისხვით ემუქრის. დრო-ჟამით რომ დღე უნდა იყოს, ბნელი მწყევლიადი ეფარება ცათ მავალ მნათობს. არ ვიცი, ღამე მეფობს, თუ დღის ნათელი მორცხვობს, - ეს კია, ბნელი დედამიწას გადუკრა სრულად, როდესაც უნდა მას სინათლე სულის ჩამდგმელი გარს ევლებოდეს.

ბერიკაცი: ეგ ბუნებას წინააღმდეგობს იმ ახლად მომხდარ ცოდვის მსგავსად. სამშაბათს კიდევ, როცა ამაყად შვარდენი ცაში ცურავდა, თავიჭერია ბუ უეცრად დაეცა თავსა და მოჰკლა იგი.

როს: კიდევ აი უცნაური რამ,
მასთან მართალი: მშვენიერი დუნეანის ცხენნი,
სანაქებონი და განთქმულნი თვისის სიმარდით,
დაგიჟდნენ თურმე, გაანგრიეს საჯინიბონი,
გარდაიხვეწნენ შეუპოვრად და თითქო ომი
გამოუცხადეს ადამიანს.

ბერიკაცი: ესეც სთქვეს კიდევ, გადასჭამესო ერთმანეთი.

როს: სწორედ ეგრეა,
ჩემდა საოცრად ჩემივ თვალთ ვნახე მე ეგა. -
კეთილი მაკდუფ მოდის აგერ. *(შემოდის მაკდუფი)*
რა ამბავს იტყვი
ამ ქვეყნისასა?

მაკდუფ: განა თვითონ შენ კი არ იცი?

როს: ხომ არ გამჟღავნდა, თუ ვინა ჰქმნა ის ბოროტება?

მაკდუფ: იმათ უქმნიათ, ვინც დახოცა მაშინ მაკბეტმა.

როს: მერე ნეტავი რა სიკეთეს გამოელოდნენ!

მაკდუფ: შესყიდულნი თუ იქნებოდნენ. ხელმწიფის ძენი,
მალკოლმ, დონალბენ გაქცეულან და ეს ამბავი
ეჭვს სწორედ მათზედ გვატანებს.

როს: ესეც ბუნების წინააღმდეგი. უთაურო თავმოყვარებავ,
გინდა, რომ შთანთქა თვით შენივე მსაზრდოებელი! -
ეჭვი არ არის, მამ შეფობა მაკბეტს ერგება.

მაკდუფ: და დასვეს კიდევ; ახლა იგი სკონს გაემგზავრა
საკურთხებელად.

როს: სადღა არის დუნეანის გვამი?

მაკდუფ: ის წაასვენეს კოლომბანის აკალდამაში,
იქ, სადაც მისთა წინაპართა ძვალთ სამარხია.

როს: შენც სკონს მიდიხარ?

მაკდუფ: არა, ძმაო, მე ფაიფს მივალ.

როს: მე კი სკონს წავალ.

მაკდუფ: მამ მშვიდობით. ღმერთმა ინებოს,
რომ შენმა თვალმა იქ იხილოს კარგი ამბები;
მაგრამ ვაი თუ ახალ სამოსს ძველი გვერჩიოს.

როს: მშვიდობით ჩემო ბერიკაციო!

ბერიკაცი: ღმერთმა გაკურთხოს!
აკურთხოს ღმერთმა მის მარჯვენაც, ვინც კი შეიძლებს
ავის კეთილად გარდაქმნასა, მტრისას მეგობრად.

(გადიან)

მოქმედება მესამე

სურათი I

ფორესი. ოთახი სასახლეში

(შემოდის ბანქო)

ბანქო: რაც კი ალგითქვეს იმ გულთმისან დედაკაცებმა, ყველა ასრულდა: გლეშისიც ხარ, კავლორიც, მეფეც! მეშინის მხოლოდ, ვაი თუ შენ ამ ღიღებისთვის ბოროტი გზა რამ აგერჩიოს. ისიც ხომ გითხრეს, რომ არ შერჩება ტახტი შენსა შთამომავლობას და მე ვიქნები მეფეთ გვარის მამათმთავარი. თუ მართალი სთქვეს, - შენზედ აკი ცხადად აღსრულდა იმათი სიტყვა - მაშ არ არის განა შესაძლო, რომ მეც ნამდვილად იმგვარადვე დამპირებოდნენ და გულს იმედი გაეღვიძათ?! - სსუ, აწ კი ჩუმაღ!

(საყვირის ხმა. შემოდის მაკბეტ მეფის ტანისამოსში, ლედი მაკბეტ დედოფლისაში, ლენოქს, როს, დიდებულნი, მათნი ცოლნი და მხლებელნი)

მაკბეტ: აქა ყოფილა უმთავრესი სტუმარი ჩვენი.

ლედი მაკბეტ: აქ რომ არ იყოს, ჩვენს დიდ მეჯლისს დაეტყობოდა,

მოაკლდებოდა უკეთესი თვის სამკაული.

მაკბეტ: ამალამ დიდი ვახშამი გვაქვს, გთხოვ შენც მოხვიდე.

ბანქო: ბრძანებას თქვენსას, ხელმწიფეო, ვემორჩილები; თქვენს სამსახურად ვალი ჩემი სამარადისოდ განუწყვეტელის ჯაჭვით არის მტკიცედ დაბმული.

მაკბეტ: მიდიხარ სადმე ამ საღამოს?

ბანქო: დიად, ხელმწიფეო.

მაკბეტ: ეგ რომ არ იყოს, დღეს კრებაზედ რჩევას გკითხავდი, - შენი რჩევა ხომ საკეთილო ყოფილა მუდამ.

ხვალისთვის დარჩეს. შორს მიდიხარ?

ბანქო: იმდენად შორსა,

რომ ვახშობამდე დავბრუნდები. თუ ჩემმა ცხენმა არ მოუმატა ნაბიჯს, მაშინ ერთს, თუ ორ საათს დავესესხები ბნელსა ღამეს.

მაკბეტ: ეცადე, ნადიმს არ გამოაკლდე.

ბანქო: გაიხლებით, უთუოდ, მეფეო.

მაკბეტ: ჩვენნი ბოროტნი ნათესავნი, როგორც გვაუწყეს,

გარდახვეწილან ინგლისსა, თუ ირლანდიაში;
 არა ტყდებიან, მალვენ საზარ მამის-მკვლელობას
 და მათთა მსმენელთ უამბობენ თურმე უცნაურ,
 მოგონილ ამბებს. ამაზედ ხვალ ვილაპარაკოთ,
 როს სახელმწიფოს სხვა საქმისთვის ერთად შეეკრებიან. -
(ბანქოს) მაშ ჩქარა წადი, გეთხოვებით ამაღამამდის.
 ფლენსიც შენთან ხომ არ მოდის?

ბანქო: დიად, ხელმწიფევე. უნდა სასწრაფოდ გავეშურო.

მაკბეტ: ვინატრი შენთვის

ცხენსა სწრაფსა და ფეხმაგარსა, რომ არ გიმტყუნოს.
 წადი, მშვიდობით. - *(ბანქო გადის)*

ამ საღამოს შვიდ საათამდე
 თავისუფალნი ხართ ყოველნი. რომ უფრო ტკბილად
 შევძლო დახვედრა. ვახშობამდე მსურს მარტო დავრჩე.
 დრომდე მშვიდობით. -

(გადიან ყველანი, გარდა მაკბეტისა და ერთის მხლებლისა)

შენ, აქ მოდი. ხომ იქ არიან დაბარებულნი?

მხლებელი: დიად, მეფევე, სასახლის კართან
 თქვენს ბრძანებასა მიელიან.

მაკბეტ: აქ დამიძახე *(მხლებელი გადის)*.

რაა ეს ყოფა, თან უშიშრად თუ არ ვიქნები!
 ღრმად გამჯდარი მაქვს ბანქოს რიდი; მის ხასიათში
 რაღაცა არის ხელმწიფური და საშიშარი:
 გამბედაობას, შეუდრეკელს იმის ბუნებას
 ნათელი ჭკუა წინ მიუძღვის გამაფრთხილებლად.
 მხოლოდ მის შიში მაქვს მე-მეთქი, სხვა არავისი.
 ჭკუა-გონება ჩემი მის წინ ისე არად სჩანს,
 ვით არად სჩანდა კეისრის წინ, როგორც ამბობენ,
 მარც ანტონიოს გონიერება. აკი იმ დებსაც
 უსაყვედურა, როს პირველად მეფე მიწოდეს,
 და უბრძანა, რომ ეთქვათ რამე მაგისათვისაც.
 მაშინ იყო რომ მიულოცეს წინასწარ-მთქმელებრ
 დიდ მეფეთ გვარის მამად ყოფნა. მე თავს დამადგეს
 ფუჭი გვირგვინი, უნაყოფო სკიპტრა ხელთ მომცეს;
 ვიღაცა უცხომ უნდა იგი ძალით წამართვას
 და არ არგუნოს ჩემთა ძეთა! თუ ეს ახდება,
 ბანქოს შვილთათვის გამისვრია მაშ ჩემი გული,
 მათთვის მომიკლავს ქველი ღუნჯან და აღმივისა

სინიდისისა ქენჯნით მშვიდის ცხოვრების თასი!
 იმათთვის-მეთქი! მაშ საუნჯეც სამარადისო
 მისთვის დაუთმე კაცის მავნე ბოროტსა სულსა,
 მხოლოდ იმისთვის, რომ ბანქოს თესლს მეფობა მიეცე?!
 ამას ის არ სჯობს, რომ პირისპირ შევება ბედსა
 და სიცოცხლეც კი არ დავზოგო მედგარ ბრძოლაში!
 ეს ვინ ხმაურობს? -

(შემოდის მხლებელი და ორი კაცისმკვლეელი)

(მხლებელს) შენ წადი და კარებთან იდეგ,
 ვიდრე არ გიხმო. - *(მხლებელი გადის)*
 თქვენ გუშინ არ გელაპარაკეთ?

პირველი კაცისმკვლეელი: დიად, ხელმწიფევე.

მაკბეტ: მერე ყველა კარგად იფიქრეთ,

რაც მე ვითხარით? ხომ იცით, რომ ის იყო იგი,
 რომელსაც დღემდის ჰყავდით აგრე გაწბილებულნი.
 თქვენ კი მსახავდით მე, უბრალოს, მაგის მიზნებად.
 გუშინ ეგ ყველა დაგიმტკიცეთ, თვალთ გიჩვენეთ,
 ვით გატყუებდნენ, გზაზედ როგორ გეღობებოდნენ,
 რა და რა ღონით ხელს გიშლიდნენ, - რაღას ვაგრძელებ,
 ნახევარ-კაცსაც ეს ყოველი, თვით სუსტსა ჭკუას
 ათქმევინებდა: "აი, ყველა ეს ბანქომა ჰქმნა!"

პირველი კაცისმკვლეელი: ყოველისფერი გვიბრძანეთ თქვენ.

მაკბეტ: ეგ მართალია,

და აი ახლა მსურს გაუწყობთ დანარჩენიცა.
 როგორ გგონიათ, მოთმინება თქვენს ბუნებაში
 იმდენად მძლავრობს, რომ ამ საქმეს თავი ანებოთ
 და სახარების სიტყვისამებრ გინდათ ილოცოთ
 იმ სათნოიან კაცისათვის და მის შვილთათვის,
 რომლის სასტიკმა ხელმა ჩაგვფლათ ცოცხლივ საფლავეში,
 გლახად გარდაექმნათ?

პირველი კაცისმკვლეელი: ჩვენც კაცნი ვართ.

მაკბეტ: დიად, კაცნი ხართ,

თქვენცა სწერიხართ კაცთა რიცხვში. მწევარს, მეძებარს,
 ფინიას, ქოფაკს, გოშიასაც ძაღლებს ეტყვიან,
 ერთად არიან მოქცეულნი ძაღლთა სიაში.
 მაგრამ გარჩევა ადვილია მის კვალობაზედ,
 თუ რა ნიჭს აძლევს მათ გულუხვი ბუნება ჯილდოდ:
 ზოგი ძალია, ზოგი ნელი, მინაზებუელი,

ზოგი ნადირობს, ზოგი სახლ-კარს დარაჯობს ღამე
 და ეს თვისება მათ სიაში ჩამოთვლილია,
 თუმცა კი ყველას თანაბრად სძევს ძაღლის სახელი.
 ესევე ითქმის კაცებზედაც. ახლა რას იტყვი?
 თუ თქვენც ადგილი გაქვთ რაიმე კაცთა ზროვაში,
 კაცობრიობის უღირსს ნალეკს თუ არ შეადგენთ,
 მაშინ მოგანდობთ ერთსა საქმეს, რის შესრულება
 მძლავრს მტერს თავიდან მოგაცილებთ, დაგაახლოვებთ
 თქვენ ჩემს გულთანაც, რადგან იმის სიცოცხლე მძიმე
 ტვირთად მაწევს მეც და მის მოკვლით ამ ტვირთს ავიხსნი.

მეორე კაცისმკვლეელი: ჩემო ხელმწიფევე, ქვეყანამ მე ისე დამჩაგ-
 რა და წამაქეზა ქიშტის კვრით, რომ არას მივხედავ,
 ოღონდ ეს ჯავრი როგორმე კი ამოვიყარო.

პირველი კაცისმკვლეელი: მეც კი, ბატონო, ისე დამცა უბედურე-
 ბამ, ისე გამთელმა იღბალმა, რომ თავს არ დავზოგავ:
 ანუ მოვკვდები, ან უკეთესს ბედს შევეყრები.

მაკბეტ: ორივემ კარგად იცით, ბანქო თქვენი მტერია.

ორივე კაცისმკვლეელი: ვიცით, ბატონო.

მაკბეტ: ჩემიც არის; მერე ისეთი
 მოსისხლე მტერი, რომ რამდენიც დღე ემატება,
 იმდენს სიცოცხლეს ვაკვლები მე. თუმცა შემემძლო
 ჩემი სურვილი თვალსაჩინოდ გამომეცხადა
 და ამ უფლებით აღმეგავა იმისი კვალი,
 მაგრამ არ მწადის ეს, რადგანაც იმასაც და მე
 მეგობარნი გვყავს საერთონი. მე არ დავკარგავ
 ამ მეგობრებსაც, რაკი განგებ გამოვიტირებ,
 ვისაც მევე ვსაბო ამ ქვეყნიდამ! აი რისთვისაც
 მოწყალე გულით მოგმართეთ თქვენ და მსურს დავფარო
 ზოგიერთ მძიმე მიზეზთ გამო ეს ხალხის თვალში.

მეორე კაცისმკვლეელი: რასაც გვიბრძანებთ, აღვასრულებ, ჩემო
 ხელმწიფევე.

პირველი კაცისმკვლეელი: თუნდ რომ დაგვზოცონ...

მაკბეტ: თქვენს სახეში სჩანს თქვენი გული.
 ამ ერთ საათში მე განიშნებთ, სად უნდა დადგეთ,
 საიდან უნდა უთვალთვალთ, რა დროს მისცვივდეთ;
 საჭიროა, რომ ამალამვე შესრულდეს ყველა
 ცოტა სასახლის მოშორებით, რადგან არა მსურს,
 ჩემზედ რამ ეჭვი მოიტანონ. იმასთან ერთად, -

რომ აღარ დარჩეს არც ნახევი და არც ნაფლეთი -
მის შვილ ფლენსსაც იმ ბნელ ჟამის ბედი უწილეთ,
ისიც თან წაჰყვა თავის მამას. მის მოკვლა ჩემთვის
ნაკლებ საჭირო აღარ არის მამის სიკვდილზედ.

ორივე კაცისმკვლელი: გადაწყვეტილი გვაქვს, მეფეო.

მაკბეტ: ძალიან კარგი,

ახლავე მოვალ, სასახლიდან ნუღარსად წახვალთ.

(კაცისმკვლელები გადიან)

მორჩა, გათავდა! ბანქო შენი სული გაფრინდა.

თუ ცა გზვდა წილად, ამაღამვე ზეცას ეწევი. *(გადის)*

სურათი II

იგივე ადგილი. ოთახი სასახლეში

(შემოდის ლედი მაკბეტ და მსახური)

ლედი მაკბეტ: ბანქო წავიდა სასახლიდამ?

მსახური: დიად, ვიახლათ და ამაღამვე დაბრუნდება.

ლედი მაკბეტ: წადი, ხელმწიფეს

მოახსენე, რომ ლაპარაკი მსურს მე იმასთან.

მსახური: ახლავ, ბატონო, ვიახლებით. *(გადის)*

ლედი მაკბეტ: როცა საწადელს

მივალწევთ ჩვენსას და ვერ ვიგრძნობთ კმაყოფილებას,

“დავკარგეთ ყველა” ითქმის მაშინ, “არარა ვპოვეთ”.

სჯობს მკვდარი ვიყოთ, თვით ის, ვისიც სიცოცხლე მოვსპეო,

ვიდრე საეჭვო ლხენა ვპოვოთ ამ მოსპობითა.

(შემოდის მაკბეტ)

ბატონო ჩემო, როგორა ხარ? რად რჩები მარტო,

და ამხანაგად რისთვის იხდი მეწვე ოცნებათ?

ეგე ღრმა ფიქრნი, რომელთ სრულად გაუტაცინიხარ,

თავის საგანთან ერთად უნდა დამარხულიყვნენ.

რასაც არარა ეშველება, სჯობს რომ დავეხსნათ.

რაც მოხდა, მოხდა.

მაკბეტ: გველემაპი დავჭერთი მხოლოდ,

კი ვერ მოკვალით. ტანს შეიკრებს, გამოცოცხლდება

და ჩვენს უღონო მძულვარებას იმისი კბილი

კბენას უქადის უწინდელებრ. მაგრამ ისა სჯობს,
 არსთა კავშირი დაიშალოს, ორთავ ქვეყანას
 დაადგეს ტანჯვა, ვიდრე ლუკმას შიშითა ვჭამდეთ,
 ღამე გვიერთობდნენ ძილს საზარო მოჩვენებანი.
 სჯობს მევდართან ვიწვეთ, რომელს ჩვენვე ხმა ჩავუკმინდეთ
 ამ ღირსებისა შესაძენად, ვიდრე მუდამ ჟამს
 მოსვენებასა მოკლებულნი, მწარედ ვგმინავდეთ.
 საფლავში არის ახლა ღუნკან, მას კარგად სძინავს
 ამა მღელვარე, ფუჭ ცხოვრების ტალღების ქვეშე...
 რაც კი შეეძლო უარესი, დალატმა ის ჰქმნა:
 ვერც საწამლავი, ვერც ფოლადი, ვერც შინ ამბოხი,
 ველარც გარეშე მტერი იმას ვერას დააკლებს.

ლელი მაკბეტ: ბატონო ჩემო, კარგი, კმარა. გადაიშალე
 ეგ პირისახე მოღრუბლული, გამხიარულდი,
 სიამოვნებით დაუხვდი შენს სტუმრებს ამაღამ.

მაკბეტ: აგრე ვიქ, აგრე და შენცა გთხოვ, ჩემებრ მოიქცე.
 ეცადე ბანქოს განსხვავებით კარგად მოეპყრა,
 ასიამოვნე თვალითაც და ტკბილის ენითაც.
 ცუდი დრო არის, რაკი ჩვენი ხარისხ-ღირსება
 ცრუ მლიქვნელობის მდინარეში უნდა განვბანოთ,
 გადავაფაროთ პირისახე გულს დასამალად.

ლელი მაკბეტ: კმარა მაგაზედ ლაპარაკი.

მაკბეტ: ჩემი გონება

მორიელებით სავსე არის, სულზედ უტკბესო, -
 ბანქო და ფლენანს, კარგად იცი, ქვეყნად დადიან.

ლელი მაკბეტ: მერე უკვდავი ხომ არა სძევთ სახიერება!

მაკბეტ: ეგ მანუგეშებს, სიკვდილს ვერსად გაექცევიან...

მამ გაიხარე: ვიდრე ნანგრევთ გარს შემოუვლის
 ფრენით ღამურა; ვიდრე შავის ჰეკათის წვევით
 ბრჭყვიალ-ფრთიანი ღამის ბუზი თანაბარის ხმით
 გამართავს ბზუილს მთქნარებისა და ძილის მომგვრელს,
 საზარი საქმე შესრულდება.

ლელი მაკბეტ: რაო, რა საქმე?

მაკბეტ: ნუ იცოდინებ, ჩემო გვრიტო, იყავ უმანკო,
 როს გათავდება, მაშინ ნაქმნარს ქება მიუძღვენ.
 თვალთა-ამხვევო ღამევ, მოდი და გადეფარე
 შემბრალებელის დღის ნაზ თვალებს! მაგ უხილავის,
 მოსისხლე ხელით შუა გასჭერ, წვრილად დაჰკლიჯე

სიცოცხლის ძაფი, რაიც შიშის ჟრუნტელსა მგერის...
 ხშირი ბინდია. ახლა ყვავი თავის სასურველ
 ტყისკენ მიფრინავს; დღის კეთილნი არსნი მიყუჩდნენ
 და ღამის ბნელთა მოხელეთა მათს მსხვერპლს მიჰმართეს.
 ჩემი სიტყვები გაოცებენ, მაგრამ დამშვიდდი:
 ცუდად დაწყებულ საქმეს ცუდივ შესძენს სიმტკიცეს.
 აბა, წავიდეთ. *(გადიან)*

სურათი III

იგივე ადგილი. ხევნარი, რომელშიაც მოჩანს სასახლეში
 მისავალი დიდი კარი

(შემოდის სამი კაცისმკვლელი)

პირველი კაცისმკვლელი: ვინ გითხრა, რომ ჩვენთან მოდიხარ?
მესამე კაცისმკვლელი: მაკბეტმა.

მეორე კაცისმკვლელი: ვენდოთ. მაგან იცის აქ რისთვისა ვართ
 და ან რა საქმეც გვაკისრია.

პირველი კაცისმკვლელი: დარჩი მაშ ჩვენთან. -
 დასაველეთისკენ კიდევ ცოტად ბჟუტავს დღის შუქი;
 ნაგვიანევი მგზავრი ახლა ცხენს მიაშურებს,
 რომ თავის დროზედ დაბინავდეს. ვისაც ჩვენ ველით,
 ისიც ახლავე უნდა გაჩნდეს.

მესამე კაცისმკვლელი: სსუ, ყური უგდეთ! ცხენის ფეხის ხმა.
 ბანქო *(გარედამ):* მოგვინათეთ, არავინა ხართ?

მეორე კაცისმკვლელი: ის არის, ისა, სხვა ყველანი,
 ვისაც ელოდნენ, სულ აქ არიან.

პირველი კაცისმკვლელი: უკან მიჰყავთ იმის ცხენები.

მესამე კაცისმკვლელი: ყველას აგრე აქვს ჩვეულება.
 აქა ბტებთან და ფეხით მივლენ სასახლემდე.

მეორე კაცისმკვლელი: სინათლე მოჩანს.

მესამე კაცისმკვლელი: ის არის!

პირველი კაცისმკვლელი: აბა, მარჯვედ ვიყოთ.

(შემოდის ბანქო და ფლეანს. წინ მსახური)

(მოუძღვით მაშხალით ხელში)

ბანქო: ამალამ უნდა წვიმა მოვიდეს.

პირველი კაცისმკვლელი: დე, მოვიდეს! *(ბანქოს მისცვივიან)*

ბანქო: ჰოი, ლალატი!

გაიქეც, ფლენს, ჩქარა, ჩქარა! ჯავრს ნუ შეარჩენ. -
ბოროტო მონავ!

(კედება. ფლენს გაიქცევა)

მესამე კაცისმკვლელი: ვინ გააქრო ნეტა სანათი?

პირველი კაცისმკვლელი: ისე არ სჯობდა?

მესამე კაცისმკვლელი: მამა მოკვდა, შვილი გაგვისხლტა.

მეორე კაცისმკვლელი: ვერ შევასრულეთ მამ რაც უფრო საჭირო იყო.

პირველი კაცისმკვლელი: რა ვქნათ, წავიდეთ და რაც მოხდა, იგი ვაცნობოთ.

(გადიან)

სურათი IV

იგივე ადგილი. დიდი დარბაზი სასახლეში

(ნადიმია მომზადებული. შემოდის მაკბეტ, ლედი მაკბეტ, როს, ლენოქს, დიდებულნი და მხლებელნი)

მაკბეტ: თქვენი ხარისხი ყველამ იცით, ვთხოვთ, რომ დაბრძანდეთ. თავიც და ბოლოც ეს იქნება ჩემის სიტყვისა: დიდად მიხარის თქვენი ხილვა ჩემ სასახლეში.

დიდებულნი: გმადლობთ, ხელმწიფე.

მაკბეტ: ჩვენ თვითონვე თქვენში ვიქნებით, როგორც სტუმარი უმცირესი და მასპინძლად მეუღლე ჩემი გვეყოლება. მოვთხოვთ მხოლოდ გულით დახვედრა.

ლედი მაკბეტ: ჩემს მაგივრად თქვენ განუცხადეთ ჩვენთა მეგობართ, თუ ვით ვხარობ მაგათ ხილვასა.

მაკბეტ: შეხედე, როგორ გულითადად გიძღვნიან მადლსა. - თანაბარია ორივე მხარე. მე აქ დავეჯდები სწორედ შუაში. აბა, კარგად გავმხიარულდეთ და სავსე ჭიქა სათითაოდ ჩამოვირიგოთ. -

(პირველი კაცისმკვლელი კარებთან გამოჩნდება)

სისხლი გაცხია შენ სახეზედ.

კაცისმკვლელი: ბანქოსი უნდა იყოს ეს სისხლი.

მაკბეტ: შენ გარედგან უფრო გიხდება,

ვიდრე მას შიგნით. გაისტუმრე?

კაცისმკვლელი: ყელი გამოვჭერ აი ამ ხელით.

მაკბეტ: ყელის-მჭრელი საუკეთესო
ყოფილხარ მამ შენ; ბარაქალა იმასაც ეთქმის,
ვინც ფლენსაც ეგ საქმე უყო. თუ შენა ჰქმენი,
შეუდარებელს დაგიძახებ.

კაცისმკვლელი: დიდო ხელმწიფევე, ფლენს გაიქცა.

მაკბეტ: ოჰ, მამ ისევ შემოიპყრა სენმა.

ისიც რომ გექმნათ, განმკურნავდით, მოვიპოვებდი
მე მარმარილოს სიმკვიდრესა და კლდის სიმტკიცეს,
ცის ჰაერივით გავხდებოდი თავისუფალი!

აწ ვარ ჩამწყვედუელ, ჩაკეტილი, შემოზღუდული
და შეჯაჭვული თავხედ ეჭვთან და შიშთან ერთად!
ბანქო ხომ მაინც წასულია?

კაცისმკვლელი: დიად, ხელმწიფევე:

თხრილში წევს იგი თავში ისეთ ოცის ჭრილობით,
რომ თითო კმარა უმცირესიც კაცის საკლავად.

მაკბეტ: მადლობელი ვარ მაგისტვისაც. ბებერი გველი
იქ მკვდარი გდია, მის წიწილი კი გაქცეულა.
თუმც მშობელსავით ისიც ერთხელ გესლს დაიმზადებს,
მაგრამ არ უჭრის ჯერედ კბილი. ახლა კი წადი;
ხვალ კიდევ გნახავ და მოვისმენ.

(კაცისმკვლელი გადის)

ლედი მაკბეტ: ბატონო ჩემო,

რაისათვის არ მზიარულობთ? თუ მასპინძელი
არ უწილადებს სტუმართ თავის სიამოვნებას,
მაშინ ნადიმი ფასით ნაყიდს დაემსგავსება.
პურის ჭამისთვის შინ ჯდომა სჯობს. თავაზიანი
სიტყვა, ზრდილობა ლაზათია მასპინძლის სუფრის
და უიმისოდ მეჯლისიც კი მოსაწყენია.

მაკბეტ: ტკბილო მრჩეველო! აბა, მადა ვინატროთ კარგი,
ვიმზიარულოთ, რომ სიმრთელედ გადგვექცეს საზრდო.

ლენოქს: სკამს არ ინებებთ, ხელმწიფეო?

(ბანქოს აჩრდილი შემოდის და მაკბეტის სკამზედ დაჯდება)

მაკბეტ: ამ სასახლეში

დღეს შეკრებილი იქნებოდა მთელი დიდება
ჩვენის ქვეყნისა, ბანქოც ჩვენთან რომ დასწრებოდა.

ღმერთმა ჰქმნას, ისევ დავაყვედრო მოუსვლელობა
და ჩვენდა ჭირად ხიფათი რამ არ დამართოდეს.

როს: უნდა რცხვენოდეს, დავგვირდა და არ კი მოვიდა. -
ბედნიერ გვყავით, ხელმწიფეო, ჩვენთან დაბრძანდით.

მაკბეტ: ყველგან რომ სხედან!

ლენოქს: აი, თქვენთვის ადგილი მზაა.

მაკბეტ: სადა?

ლენოქს: აი აქ, ხელმწიფეო. რამ აგაღელვავთ?

მაკბეტ: ეს ვინა ჰქმენით?

დიდებულნი: რას გვიბრძანებთ?

მაკბეტ: შენ ხომ მაგას მე

ვერ დამაბრალე! რისთვის მიქნევ მაგ სისხლიან თავს?

როს: ადგეთ ყველანი, უქეიფოდ შეიქმნა მეფე.

ლედი მაკბეტ: ისევ დაბრძანდით, მეგობარნო, ეგ ხშირად მოსდის
ჩემსა მეუღლეს, - სიყრმიდანვე დასჩემებია.

გთხოვთ დაბრძანებას. ეგე სნება წუთიერია;

გამობრუნდება ამ წამსავე. თუ ჩააცივდით,

ძალიან იწყენს, სენი უფრო გაუმწკვავდება.

მიერთვით რამე, ნუ უყურებთ. - კაცი არა ხარ?

მაკბეტ: კაცი ვარ, მაშა და ფრიადაც გულადი კაცი,
რომ შევცქერივარ ამ სანახავს, რომელიც თვითონ
ტარტაროხსაც კი შეჰზარავდა.

ლედი მაკბეტ: არა გრცხვენიან?

ეგ სურათია შიშისაგან შემოხაზული

იმ ჰაერში მსრობლ ხანჯლის მსგავსად, რომელმაც ვითომ

დუნჯანისაკენ გზა განიშნა. ეგ რიდი, ძრწოლა

ნამდვილის შიშის მიმბამავნი უფრო შევნიან

დედაკაცისგან ბუხრის ცეცხლთან მოთხრობილ ამბავს,

დიდი-დედისგან კვერ-დაკრულსა. სირცხვილი არის!

გამტერებული რად ხარ აგრე? სკამს არ უცქერი,

სხვას ხომ არაფერს!

მაკბეტ: ნახე ერთი, აბა, შეჰხედე!

ახლა რას იტყვი? - რაო, მე რა! რაკი თავს იქნევ,

სათქმელიცა სთქვი. თუ კუბონი და სამარენი

უკან ჰგზავნიან დამარხულებს, ძეგლებს დავეხსნათ

და კუბოს ნაცვლად დავუშზადოთ სვავის გულ-გვაში.

(აჩრდილი გაქრება)

ლედი მაკბეტ: გონება შიშმა დაგიკარგა?

მაკბეტ: მე ვნახე იგი ისე, როგორც რომ შენ მე მხედავ.

ლედი მაკბეტ: ვაი, სირცხვილო!

მაკბეტ: სისხლი უწინაც დაქცეულა, ძველს დროებაში,

ვიდრე კანონმა მორაჯულა კაცთა ზნეობა.

მასუკანაც კი ბევრი კაცთ-კვლა მომხდარა თურმე

სმენად საშიში. იყო დრო რომ, რაკი ტვინს კეფით

გადმოუნთხევენ, მოკვდებოდა და ყოველივე გათავდებოდა.

ახლა კია მკვდრეთით დგებიან

ოცგან დაჭრილნი სასიკვდილოდ და სკამს გვართმევენ.

კაცის მოკვლაზედ ეს უფროდაც საზარო არის.

ლედი მაკბეტ: ბატონო ჩემო, უთქვენობას გრძნობენ სტუმარნი.

მაკბეტ: არ დამავიწყდა! - მეგობრებო, ჩემთვის ნუ სწუხართ:

ეს უცნაური სენი მჭირს მე; ვინც კარგად მიცნობს,

არაფრად აგდებს. აბა, მე თქვენს სადღეგრძელოს ვსვამ.

აწ კი დავჯდები. - ღვინო, ღვინო! კარგად აავსეთ. -

ვისურვებ თქვენთვის სიხარულსა და ვადღეგრძელებ

ძვირფასს მეგობარს ჩვენსას ბანქოს, ჩვენთან არ დამსწრეს.

ოჰ, ნეტავი კი ის აქ იყოს. ვსვამ მე საერთო

სადღეგრძელოსა; გიწვევთ ყველას, რომ თქვენც მიერთვით.

დიდებულნი: მადლობას გიძღვნით უმდაბლესად. ჩვენც გაიხლებით.

(აჩრდილი კვალად შემოდის)

მაკბეტ: იქით! თვალთაგან მიმეფარე! მიწამ ჩაგმალოს!

შენს ძვლებში ტვინი აღარ არის, სისხლიც ცივი გაქვს

და მხედველობაც აკლია შენს ბრჭყვიალა თვალებს.

ლედი მაკბეტ: ჩვეულებრივი ამბავია, სხვა არაფერი.

ყურს ნუ დაუგდებთ, მეგობარნო; მხოლოდ მას ვწუხვარ,

მხიარულება მოგვეშალა.

მაკბეტ: რაც კი კაცს ძალუძს,

მეც ყველაფერი შემიძლიან. მოდი შენ ჩემზედ

თუნდა რუსულის ბანჯგვლიანის დათვისა სახედ,

თუნდ ვით მარტორქა შეჭურვილი, ანუ ვით ვეფხი

ჰირკანიისა, - რაც სახე ვსურს, იგი მიიღე,

ოღონდ ეგრე ნუ მეჩვენები და ჩემთა ძარღვთა

შეუკრთობელთა შიშს ვერ მოგვრის შენი დანახვა.

თუნდა გაცოცხლდი, ტრიალ მინდორს ხმალში გამიხმე,

და თუ შევშინდე, დაგემალო, დამდე სახელი

პატარა ქალის ტიკინისა. იქით! გამშორდი,

საზარო ჩრდილო, მოჩვენებავ დამცინავ სახით!

იქითა-მეთქი! *(აჩრდილი გაქრება)* აი ავრე, რაკი წავიდა, კვალად კაცი ვარ. გთხოვთ, დაბრძანდეთ.

ლელი მაკბეტ: მაგ უცნაურის აღელვებითა მთლად მოგვისპე მხიარულება, ტკბილი ნადიმი მოგვიშალე.

მაკბეტ: ეს სანახავი ღრუბლების ჩრდილი როდი არის, რომ გადგვეფაროს და აღელვება არ შეგვემჩნეს. ჩემი ბუნება მეუცხოება მე თვითონვე, როდესაც ვფიქრობ, რომ ამ ამბების შემაცქერალთ ღაწვთა სიწითლე ჩვეულებრივი შეგრჩენიათ და მე კი შიშით ნაცრისფრადა ვარ აღესილი.

როს: რა ამბებს ბრძანებთ?

ლელი მაკბეტ: გთხოვთ, ნურას ეტყვიოთ; ავად ხდება თანდათან უფრო და გამოკითხვას ბრაზზედ მოჰყავს. ყველას საერთოდ გიძღვნიოთ სალამსა; ნუ მიჰხედავთ დათხოვნის წესსა, ერთად მიბრძანდით.

ლენოქს: ღმერთმა მოგცეთ მშვიდობის ღამე და განკურნება სწრაფი მაგათ დიდებულებას.

ლელი მაკბეტ: თქვენ ყოველთათვის კეთილ ღამეს ვინატრი მეცა. *(გადიან ყველანი მაკბეტისა და ლელი მაკბეტის გარდა).*

მაკბეტ: სისხლი მოჰყვება... ამბობენ სისხლს სისხლი მოსდევს! მომხდარაო რომ ქვა შეძრულა, ხეს სიტყვა უთქვამს და ჭილყვა-ყორანთ შემწეობით გაუმხელიათ მკითხავთ ბნელაში მიმალული სისხლის-დამღვრელი. - რა დროა ახლა?!

ლელი მაკბეტ: ებრძოლება ღამე განთიადს.

მაკბეტ: მაშ მაკლდფს არ სურს, რომ დაესწროს ჩვენს ნადიმობას?

ლელი მაკბეტ: მოწვევის კაცი გაუგზავნე?

მაკბეტ: სხვა გზით შევიტყე.

მაგრამ გავგზავნი კაცსაც მალე და იქ მივუჩენ. მე ყველას სახლში მოსყიდული ჯამუშები მყავს. ხვალ იმ გულთმისან დებთან წავალ, წავალ ადრიან... უნდა ყოველი ვათქმეინო, არ მოვეშვები, არა, მავენე გზას, ცუდზე ცუდიც რომ ჩამაგონოს. უნდა შემიწყოს ყველამ ხელი, ისე ჩავიფაღ მე ახლა სისხლში, რომ გასვლა თუ არ მოხერხდება,

გამობრუნება არა ნაკლებ სამწელო არის.

თავში უცხო რამ ფიქრნი მომდის, ხელთ სთხოვენ შეველას
და უსინჯავად აღსრულებას საჭიროობენ.

ლედი მაკბეტ: შენ გეჭირება ძილი, შემწე ბუნების ქმნილთა.

მაკბეტ: მამ წამოდი და დავიძინოთ. ეს უცნაური
თავდავიწყება გამოუცდელ შიშისგან მომდის.

საქმე სიმტკიცეს მოგვიპოებს, გამოცდას შეგვექნს.

(გადიან)

სურათი V

ტრიალი მინდორი

(*ჰქუხს. სამი კუდიანი შემოდის და წინ ჰეკათა შეეერება*)

პირველი კუდიანი: რაო, ჰეკათა, რად ხარ აგრე განრისხებული?

ჰეკათა: არ მაქვს მიზეზი, ბაიყუმებო,

განა რისხვისა? ურცხვნო, ლირფებო!

როგორ გაბედეთ თქვენ მაკბეტთანა

სიკვილ-სიცოცხლის სჯა-გამოცანა?

და მე, უფროსი თქვენთა გრძნებათა,

მომგონი ყოველ ბოროტ ვნებათა,

არ მიხმეთ, წილი მეც შემეძინა

და ჯადოს ძალა მენვენებინა!

ცუდი ეს არის, რომ გარჯა თქვენი

უქმია, ფუჭი და მოსაწყენი:

თქვენ დაეხმარეთ კერპ კაცსა, ავსა,

ყველას შეგწირავთ ის თავის თავსა.

აწ შეინანეთ, აქერონს წადით,

იმის ნაპრაღში ხვალ დილით დამხვდით;

იქ მოვა იგი ბედის საცნობლად,

თქვენც მოამზადეთ ჭურჭელი ბლომად:

გრძნებანი, ჯადო და სხვა მანქანა,

მე კი საქმე მაქვს ახლა სხვაგანა,

საქმე სამძიმო და საზარელი,

შუადღის წინად მოსახდენელი:

უნდა ჰაერში აფორინდე სწრაფად,

იქ ბულის წვეთსა ხელს ვტაცებ მარდად;

იგი ჰკიდია მთვარისა კუთხეს

და არ დაეუშვებ, რომ ძირს დაეცეს.
 იმ ბუღს აორთქვლას დაეუწყებ გრძნებით,
 გავაჩენ ლანდებს მე ხელოვნებით;
 ის ლანდნი იმას თვალებს აუბმენ
 და მოტყუებით სრულად დაღუპვენ.
 წერას, სიკვდილს არ შეეპოება,
 იმედი მეტად განუცხოვლდება;
 დაჰკარგავს ჭკუას, რიდსა და რწმენას,
 შეეფუთება მრისხანე ზენას
 და ყველამ იცით, გულდაჯერება
 ძნელად თუ კაცსა ეპატიება.

(მოისმის მუსიკა და ვარედან ხმა: "აქ მოდი აქ! აქ მოდი აქ!")

სსუ! მიძახიან: პაწია სული
 მელის ბურუსში გამოხვეული.

(გადის)

სურათი VI

ფორესი. ოთახი სასახლეში

(შემოდინ ლენოქს და ერთი დიდებული)

ლენოქს: ჩემის წინანდელ ლაპარაკით მე მსურდა მხოლოდ,
 მიხვედრილიყავ; აწ შენ იცი, რასაც დაასვენ.
 კიდევ და კიდევ იმას ვამბობ, რომ უცნაურად
 მოხდა ეს ყველა: სიბრალული აღეძრა მაკბეტს
 ქველის დუნკანის, - მკვდარი მართლაც საბრალისია.
 მამაცი ბანქოც მეტად გვიან მოგზაურობდა;
 ნება გაქვთ, რომ სთქვათ, ვითომც ფლეანსს მოეკლას იგი,
 რადგანც გაიქცა, - გვიან ღამე კვლავ ნუ ივლიან.
 ვინ არ იტყვის, რომ მხეცობაა საძრწუნებელი
 დონალბენის და მალკოლმისგან მათის კეთილის
 მშობელის მოკვლა! საზარელი ამბავი არის.
 ვით სწუხდა მაკბეტ! ერთგულებით გამხეცებულმა
 როგორ აჰკუწა ის ორნივე დამნაშავენი,
 საჭმლის მონანი, ძილისაგან დატყვევებულნი!
 ბრძნულად მოიქცა, კეთილშობილს კაცს ვით შეჰფერის.
 მართლაც, ვისაც კი გული ერჩის, ვინ მოითმენდა,

რომ მოესმინა მათგან ბრალის უარის-ყოფა.
 ყოველისფერი კარგადა ჰქმნა და მე მგონია,
 დუნკანის შვილნი ხელთ რომ ეგდო, - ღმერთმა კი ნუ ჰქმნას -
 აგრძობინებდა, თუ რა მოსდევს მამის მოკვლასა.
 ფლენანსაც არას დააკლებდა. ახლა კი ჩუმიად,
 თორემ მაკდუფსა კადნიერის ლაპარაკისთვის
 და მისთვის, რომ არ გამოცხადდა მტარვლის ნადიმზედ,
 აჰყრია მაგის მოწყალება. თქვენ ხომ არ იცით, საით წასულა.

დიდებული: დუნკანის ძე, რომელს მტარვალმა
 მემკვიდრეობა ჩამოართვა, ინგლისში სცხოვრობს
 ღვთისნიერ მეფის ედგარის კარს ისეთ პატივით
 და დიდებით, რომ მუხთალ ბედს არ ამჩნევინებენ.
 მაკდუფიც თურმე იქ წასულა, რომ შეევედროს
 იმ წმიდა მეფეს, დახმარება რამ გაგვიწიოს,
 გამოგვიგზავნოს ნორტუმბერლანდ და გმირი სივარდ,
 რათა მათ შველით და თვით მეფის მფარველობითა
 კვალად შევირგოთ ლუკმა-პური, კვლავ ძილი შევძლოთ,
 სუფრა-ნადიმი მოვაშოროთ სისხლიან დანებს,
 ერთგულების წილ დაგვხვდეს ისევ მოწყალე გული, -
 შეგვიძინოს იგი, რასაც მწარედ დაგვანატრულეს.
 ამ ამბავს მაკბეტ ბრაზზედ თურმე მოუყვანია
 და ომისათვის შესდგომია მომზადებასა.

ლენოქს: მაკდუფთან კაცი არ გაჰგზავნა?

დიდებული: გაჰგზავნა, მაგრამ

გადაჭრით ეთქვა, არ მოვალო. მოღრუბლულ შიერებს
 უეცრად ზურგი შეექცია, წაეჭუტუნა,
 თითქო უნდოდა იმისი თქმა: “შეინანებო
 იმ საათს, როცა ეგ პასუხი ენით წარმოსთქვი”.

ლენოქს: უნდა გაფრთხილდეს მამ მაკდუფი, ჭკუა იხმაროს
 და შორს წავიდეს ამ ქვეყნიდან. - ოჰ, ნეტა იმას
 წინამძღვრად წმიდა ანგელოზი აღუჩნდებოდეს,
 რათა აუწყოს ინგლისს ყველა. ეგების ღმერთმა
 თავისი მადლი კვლავ მოჰფინოს წყეულის ხელში
 ტანჯულ ქვეყანას.

დიდებული: თან გავატან მეც ჩემს ლოცვასა.

(გადიან)

მოქმედება მეოთხე

სურათი I

გამოქვაბული. შუაში ქვაბი დულს. ჰქუხს.

(*შემოდის სამი კუდიანი*)

პირველი კუდიანი: სამჯერ ენავლა ჭრელმა კატამა.

მეორე კუდიანი: სამჯერ და ერთხელ ხმა მისცა ზღარბმა.

მესამე კუდიანი: და დედაბერიც ჰკივის, დროაო.

პირველი კუდიანი: აბა, ქვაბს გარსა შემოვუაროთ,

შიგ მოწამლული წელები ვყაროთ. -

გრძნების ჭურჭელში ჩადი პირველი,

გომბემო შენა, რაკი თვე მთელი

ცივის ქვის ქვეშა იწექ, გეძინა

და გესლი კანით ოფლად გედინა.

ვევლანი: გაგვიორკეცდი შრომავე და ჯაფავ,

გაფიცხდი ცეცხლო, ადუღდი ფაფავ!

მეორე კუდიანი: ჭაობში მბუღავ მცურავის სუკო,

იხარშე ისე, რომ ჩაიხრუკო;

ბაყაყის ცერო და ზვლიყის თვალო;

დამურას ბურტყლო; ჩამონათალო

ძაღლის ენისა; გველის ნეშტარო,

ჯოჯოს ფეხო და ჭოტის ფრთა-მხარო

აქაფ-ადუღდით ჯოჯოხეთურად,

რომ გასჭრას ჯადომ უფრო ერთგულად.

ვევლანი: გაგვიორკეცდი შრომავე და ჯაფავ,

გაფიცხდი ცეცხლო, ადუღდი ფაფავ!

მესამე კუდიანი: მგლის ღოჯო, ქერქო გველეშაპისა,

მუშიავ ბებრის დედაკაცისა,

ზღვის ზვიგენისა ხახავ, ტუჩ-კბილო;

კონიოს ძირო, ღამე მოთხრილო;

ღვთის მემობ ურიის ღვიძლო და თხისა

ბაღღამო; შტოო ურთხელის ხისა,

მთვარ-დაბნელებას ჩამოტეხილო;

თათრის ტუჩო და ოსმალოს ცხვირო;

თითო პაწია დამღვრჩალ ბავშვისა,

ურცხვის გომბიოს გავარდნილისა, -

აბა, ეს ფაფა გახადეთ სქელი,

თუნდ მიიმატეთ ფოცხვერის წელი.

ვევლანი: გაგვიორკეცდი შრომავე და ჯაფავ,

გაფიცხდი ცეცხლო, ადუღდი ფაფავ!

მეორე კუდიანი: მაიმუნისა სისხლი აპკურეთ
და გრძნებას ძალა მით შეუსრულეთ. *(შემოდის ჰეკათა)*

ჰეკათა: ბარაქალა თქვენ! მაგ შრომისთვის მიძღვნია ქება
და საშოვარში ყველას თავის წილი ერგება.
ქებაბის გარს, აბა, იწყეთ სიმღერა,
რომ ალქაჯებმა გაჯობონ ვერა;
რაც შიგა ჰყრია, სცადეთ ეგ ჯერა.

(მუსიკა და სიმღერა: "შენი სულნი!" და სხვ. ჰეკათა გადის)

მეორე კუდიანი: მე მითამაშებს როგორღაც ცერი,
ბოროტი მოდის აქ, კაცის მტერი.

გავუღოთ კარი, ვიღაცა არი. *(შემოდის მაკბეტ)*

მაკბეტ: თქვენ, შუალამის იღუმალნო და ბნელნო სულნო,
აქ რას აკეთებთ?

ყველანი: საქმეს, რასაც არ სძევს სახელი.

მაკბეტ: მაგ თქვენს საფიცარს გაფიცებთ მე, მითხარით სწორედ
და საპასუხო რა გზითაც გსურთ, იმ გზითა სცანით:
ბუდით აუშვით თუნდ გრიგალნი და ეკლესიებს
ზედ მიუსიეთ; თუნდ მღელვარე ზვირთებსა ზღვისას
დაალეწინეთ გემ-ხომალდნი, შთანთქმევენით;
განადგურეთ მარცვლით სავსე პურის თავთავნი;
ხენი მიწიდან ამოფხვერით; ციხე-დარბაზნი
თავს დაანგრეთ თვისთა მცველთა; თუნდ პირამიდნი
და სასახლენი დაიყვანეთ მათ საძირკველამდე;
ყოვლი ნასახი ბუნებისა მოსპეთ სრულიად,
ვიდრე თვისითვე ნგრევის ძალა არ მისუსტდება, -
ოღონდ მითხარით, რასაც გკითხავთ, პასუხი მიგეთ.

პირველი კუდიანი: სთქვი.

მეორე კუდიანი: გეკითხე.

მესამე კუდიანი: გეტყვით.

პირველი კუდიანი: ის გიჯობს, რომ ჩვენგან გაიგო,
თუ უფროსთაგან?

მაკბეტ: მოუწოდეთ, ვნაზო ისინიც.

პირველი კუდიანი: თავის ცხრა გოჭი რომ გადაჰყლაპა,
იმ ღორის სისხლიც ჩაასხით აბა,
და ალში თავი უკარით ქონსა,
საღრჩობელის ხეს გამონაჟონსა.

ყველანი: მოდი თუნდ ზეცით, თუნდა ქვესენლით,
გვაჩვენე შენი ხელობა, გელით.

(ჰქუხს. მიწიდან ამოდის მოჩვენება შეჭურვილის თავისა)

მაკბეტ: მითხარ შენ, ძალო უცნაურო...

პირველი კუდიანი: იცის, რაც გინდა.

ყური დაუდე შენ მას მხოლოდ, ნურარას იტყვი.

მოჩვენება შეჭურვილი თავისა: უფრთხილდი მაკბეტ, მაკბეტ, მაკბეტ, მაკდუფს უფრთხილდი.

უფრთხილდი თენსა ფაიფისას... მივდივარ... კმარა...

(მიწაში ჩავა)

მაკბეტ: რაც უნდა იყო, მადლსა გწირავ გაფრთხილებითვის, - შენ ამიუღერე მაგ თქმით სიმნი მოშიშობისა.

კიდევ ერთს გკითხავ...

პირველი კუდიანი: ეგ ბრძანებას არ არის ჩვეულ, აი მეორე, იმ პირველზედ უფრო ძლიერი.

(ჰქუხს. მიწიდან ამოდის მოჩვენება სისხლიანის ბავშვისა)

მოჩვენება სისხლიანის ბავშვისა: მაკბეტო, მაკბეტ, მაკბეტ!..

მაკბეტ: სამი ყური რომ მებას

ორის მაგივრად, სამსავ მხოლოდ შენ მოგაპყრობდი.

მოჩვენება სისხლიანის ბავშვისა:

იყავ მოსისხლე, გამბედავი, შეუპოვარი,

კაცის ძალს ზიზღით დაჰყურებდე, რადგან ვერავინ

დედაკაცისგან შობილი შენ ვერარას გავნებს.

მაკბეტ: მამ ცოცხალ იყავ, მაკდუფ, შენგან რაღას ვშიშობდე!

მაგრამ ისა სჯობს, რომ რწმუნება გავიორეცო,

წინდი მოვთხოვო ჩემს ბედ-იღბალს; უნდა მოკვდე შენ,

რომ ვუთხრა ჩემ შიშს ფერწართმეულს, მატყუებ-მეთქი

და ელვა-ჭექამ ტკბილი ძილი ვეღარ დამიფრთხოს. -

(ჰქუხს. ამოდის მოჩვენება გვირგვინოსანის ბავშვისა, რომელსაც ხელში შტო უჭირავს)

ეს რაღა არის, რომ ჰგავს მეფეთ შთამომავალსა?

დიდებულების ნიშნად თავზედ გვირგვინი ადვას.

ყველანი: უსმინე მხოლოდ, ნურას ეტყვი.

მოჩვენება გვირგვინოსანის ბავშვისა: იყავ ამაყი,

ლომებრ მამაცი, შფოთ-ამბოხის ნურა გენადვლის:

არ დამარცხდება მაკბეტ, ვიდრე დიდ ბირნამის ტყე

მთაზედ აყრილი არ დაიძვრის თვის ადგილიდამ

და არ წამოვა დუნსინანის მაღალ მთისაკენ. *(ჩავა)*

მაკბეტ: ეგ ხომ არასდროს არ მოხდება: ტყეს ვინ რას ეტყვის, ან ხეს ვინ მოსთხოვს მიწას ჩაყრულ ფესვების ახსნას? -

ტკბილნო იმედნო! ფრიად კარგი! ხელი არ გასძრა
 მაშ შენც, ამბოხო, ბირნამის ტყის მიწით დამერამდე
 და ტკბილად განვლის მეფე მაკბეტ თვის ცხოვრების დღეთ,
 რომ დანიშნულ დროს მიაბაროს სული სიკვდილსა. -
 მაგრამ ერთ რასმეს კიდევ გკითხავთ გულის ძგერითა
 და თუ ძალუძს თქვენს ხელოვნებას, პასუხი მიგეთ:
 მეფედ იქნება ვინმე ბანქოს შთამომავალი
 აქ როდისმე, ამ სამეფოში?

ფველანი: მეტის შეტყობას ნუღარა ცდილობ.

მაკბეტ: უნდა-მეთქი, უნდა შევიტყო!

თუ უარს მეტყვით, საუკუნოდ წყეულ იყავით; -
 ის ქვაბი რაღად ჩადის ქვევით? ეს რა ხმა არის?

(სალამურის ხმა)

პირველი კუდიანი: ჩქარა გამოჩნდით!

მეორე კუდიანი: გამოცხადდით!

მესამე კუდიანი: გამო, გამოჩნდით!

ფველანი: ვითა აჩრდილი ეჩვენეთ თვალსა
 და გაჰქრით, რა გულს ჩაუსხავთ შხამსა.

(გამოჩნდება რვა ხელმწიფე, რომელნიც თითო-თითოდ
 გაივლიან. უკანასკნელს ხელში სარკე უჭირავს.

ბანქოს აჩრდილი უკან მოსდევს)

მაკბეტ: ბანქოს აჩრდილის მსგავსი ხარ შენ, წა, დაიღუპე!
 ეგ გვირგვინი თვალთ გუგას მწვავს! - და შენ, მეორე
 შუბლსხვიოსანო, შენი თმაც ჰგავს პირველის თმას!
 მესამეც იმათ მსგავსი არის... ოჰ, ბაიყუშნო!

რისთვის მაკრთობთ ამ სანახავით?.. მეოთხეც კიდევ?

თვალნო დადექით! განა ქვეყნის დასასრულამდე
 არ მოედება ამ აჩრდილთ ბოლო?... კიდევ და კიდევ!

ეს მეშვიდეა? აღარ მინდა, აღარ გუყურებ...

მაგრამ შეჰხედეთ, მერვე მოდის, ხელში აქვს სარკე,
 რაშიც ბევრი სხვა მსგავსი მოჩანს. ზოგიერთ მათგანს
 ბურთი უპყრია ორეული და სამი სკიპტრა.

ოჰ, რა საზარელს ამბავს ვხედავ! - ახლა კი მჯერა, -
 სისხლით გასვრილი ბანქო აგერ როგორ დამცინის
 და მითითებს თვის შთამომავალთ. ასე არ არის?

პირველი კუდიანი: ეგრეა, მაგრამ გვითხარ შენც ესა,
 რამ გააშტერა მაკბეტი დღესა? -

დებო, ვეცადოთ გავურთოთ გული,
 ვაჩვენოთ ჩვენი ხელობა სრული:

მე ვეჭყვი ქარსა, დაგვატკბოს ხმებით,
 თქვენ ძველ ფერხულში მარდად ჩაებით;
 მაშინ ირწმუნებს ხელმწიფე დიდი,
 რომ ჩვენ გვაქვს მისი კრძალვა და რიდი.

(მუსიკა. კუდიანები ცეკვაობენ და მერე ჰქრებიან)

მაკბეტ: რა იქნენ, გაჰქრენ? ოჰ, ეს ჟამი ბედშავი იყოს,
 სამარადისოდ დაწყველიდი დროთა სიაში! -

ვინა ხართ მანდა, აქეთ მოდი. *(შემოდის ლენოქს)*

ლენოქს: რას მიბრძანებდით, ჩემო ხელმწიფე?

მაკბეტ: გულთმისანი დები არ ნახე?

ლენოქს: მე არაფერი არ მინახავს.

მაკბეტ: განა შენ გვერდით არ გაგიარეს?

ლენოქს: არავის არ გამოუვლია.

მაკბეტ: ჭირმა წაიღოს ის ჰაერი, რითაც ივინი
 ყველგან დაძრწინა; წყეულ იყოს, ვინც კი მათ ენდოს! -
 ცხენის ჭუნების ხმა მომესმა... ვინ იყო ნეტა?

ლენოქს: ორნი, თუ სამნი უცხო კაცნი! მათ მოიჭანეს
 იმის ამბავი, რომ მაკდუფი ინგლისს წასულა.

მაკბეტ: ინგლისს წასულა? გაქცეულა?

ლენოქს: დიად, ბატონო.

მაკბეტ: დროვ, შენ წამართვი მსხვერპლი ჩემის მრისხანებისა;
 ჭკვად გარბენილ აზრს ასრულებაც თან უნდა მოჰყვეს,
 თორემ გაჰქრება უნაყოფოდ. მაშ ამას იქით
 განზრახვას ხელებს მივაშველებ; აი ახლაც კი
 დავაგვირგვინებ საქმით ფიქრსა, აღარ ვაყოვნებ:
 ციხეს ავიღებ მაკდუფისას, ფაიფს დავიპყრობ,
 ხმალზედ ავაგებ იმის ცოლ-შვილს, ბედშავ ნათესავთ.
 არ ვარგა კვებნა სულელური: ვიდრე განზრახვა
 განელდებოდეს, საქმედ უნდა ვაქციო იგი.
 დავეხსნათ რაღაც მოჩვენებებს... ახლა ის კაცნი
 სად უნდა იყვნენ? წამიყვანე მეც იმათთანა.

(გადიან)

სურათი II

ფაიფი. ოთახი მაკდუფის ციხე-დარბაზში

(შემოდინ ლედი მაკდუფ, ამისი ვაჟიშვილი და როს)

ლედი მაკდუფ: რისთვის გაიქცა სამშობლოდან, რა ჰქმნა ისეთი?

როს: გთხოვ, მოთმინება იქონიო.

ლელი მაკდუფ: იმას სად ჰქონდა
ეგ მოთმინება, რომ გიჟივით მირბოდა სხვაგან!
თუ საქმე არა, მორიდება გვზდის მუხანათად.

როს: რა იცი, ჭკუით მოუვიდა, თუ მორიდებით!

ლელი მაკდუფ: როგორ თუ ჭკუით! ცოლი, შვილი, სახლი, დიდება,
ყველა დასტოვა და თვით სადღაც გარდაიხვეწა!
მოკლებულია იგი სრულად ბუნებურს გრძნობას
და არ აქვს ჩვენი სიყვარული. ბელურა ჩიტიც,
ყველა ფრინველებზედ უმცირესი თვის საბუდარში
ბარტყებისათვის თავს არ ზოგავს და თვით ჭოტს ებრძვის.
შიშს ვხედავ მხოლოდ, სიყვარული აქ არსადა სჩანს;
სად არის ჭკუა, რაკი ჭკუას თვითვე ექცევა!

როს: ჩემო ძვირფასო ნათესავო, გთხოვ დამშვიდებას.
შენი მეუღლე ჭკვიანია, კეთილშობილი,
გონივრად მსჯელი და ამ დროის აურზაურსაც
მიხვედრილია. მეტის თქმასა ველარა ვბედავ:
მძიმეა, როცა კაცსა სთვლიან მოღალატელად
და თვითც არ იცის რა მიზეზით; ვშიშობთ რაღასაც
და რას ვშიშობთ, ვერ გაგვიგია. აქეთ და იქით
მღელვარე ზღვაზედ დაექანაობთ და კეხეთქებით. -
ახლა წავალ და ისევ მალე გამოვბრუნდები. -
წამხდარი საქმე ანუ უნდა მოისპოს სრულად,
ან დაუბრუნდეს თვის დასაბამს, თვის სახედ იქცეს. -
ჩემო ლამაზო ნათესავო, ღმერთი გწყალობდეს!

ლელი მაკდუფ: მამა ჰყავს ამ ბავშვს, მაგრამ მაინც უძამო არის.

როს: უნდა წავიდე, არას მარგებს აქ დაყოვნება,
მე დავისჯები და თქვენ კია ვერ განუგეშებთ.
მშვიდობით იყავ! (გადის)

ლელი მაკდუფ: მამაშენი მომკვდარა თურმე.
ახლა რას იზამ შენ, ბიჭიკო, როგორ იცხოვრებ?

შვილი: ფრინველებივით, დედაჩემო.

ლელი მაკდუფ: ჭიაღუას სჭამ?

შვილი: რასაც ვიშოვი, ფრინველივით, მით ვისაზრდობ.

ლელი მაკდუფ: საბრალო ჩიტო, მერე მითხარ, არ გეშინიან
შენ ან ბადესი, ან ხაფანგის, ან კაკანათის?

შვილი: პატარა ჩიტი ვის რად უნდა, რად დამიჭერენ,
და მამაჩემიც არ მომკვდარა, ტყუილად ამბობ.

ლელი მაკდუფ: მკვდარია-მეთქი, გეუბნები, რას იქმ უძამოდ?

შვილი: შენ უქმროდ რას იქმ?

ლედი მაკდუფ: ქმარს ბაზარში თუნდ ოცს ვიყიდი.

შვილი: რაკი იყიდი, ისევ ისე მალე გააჰყიდი.

ლედი მაკდუფ: საბრალო ბავშვო, მაგ ტიტინით რა მართალს ამბობ!

შვილი: დედა, მამაჩემი განა მუხანათი იყო?

ლედი მაკდუფ: მუხანათი იყო, შვილო.

შვილი: მუხანათი რა არის?

ლედი მაკდუფ: ვინც ფიცსა სტებს, ვინც ტყუილად ფიცულობს, მუხანათი იმასა ჰქვიან.

შვილი: მაშ ვინც ტყუილად ფიცულობს, ყველა მუხანათია?

ლედი მაკდუფ: სწორედ მუხანათია და ჩამოსაღრჩობიც.

შვილი: მაშ ვინც ტყუილად ფიცულობენ, ყველანი უნდა ჩამოაღრჩონ?

ლედი მაკდუფ: ყველანი!

შვილი: ვინ უნდა ჩამოაღრჩოს მერე?

ლედი მაკდუფ: ვინა და პატიოსანმა კაცებმა.

შვილი: მაშ ვინც ტყუილად ფიცულობენ, სულელები ყოფილან, თორემ ისე ბევრნი არიან, რომ პატიოსან კაცებს ყველასა სცემდნენ და ჩამოაღრჩობდნენ.

ლედი მაკდუფ: ღმერთი იყოს შენი მფარველი, ჩემო ტიტია: ერთი მითხარ, მამად ახლა ვილა გეყოლება?

შვილი: მამაჩემი რომ მართლა მკვდარი იყოს, შენ იტირებდი და თუ არ იტირებდი, იმის ნიშანი იქნებოდა, რომ მალე ახალი მამა მეყოლებოდა.

ლედი მაკდუფ: რაებს მიჰქარამ, პაწია ყბელო!

(შემოდის შიკრიკი)

შიკრიკი: დღეგრძელ იყავით, ქალბატონო!

თქვენ თუმც არ მიცნობთ

მაგრამ მე კარგად ვიცი თქვენი დიდი ხარისხი.

ეს მაქვს სათქმელი, რომ ხიფათი მოგელით დიდი და თუ უბრალო კაცის სიტყვას ძირს არ დაუშვებთ, წადით აქედან, პატარებიც თან წაიყვანეთ.

სიმხეცე არის ჩემ მხრივ თქვენი ასე დაფრთხობა,

მაგრამ ახლოა უარესი კაცთ-მძვინვარება

თქვენს დასადუჰად მომართული. ღმერთი გფარვიდეთ!

ველარ ვაყოვნებ ამაზედ მეტს. *(გადის)*

ლედი მაკდუფ: საით გავიქცე?

ან რა ბოროტი მოვიქმედე? მაგრამ ხომ ვიცი,

რომ ამ ბიწიერ ქვეყანაში ვცხოვრობ, ვტრიალებ, სადაც ბოროტის მომქმედს ხშირად ქებას უძღვნიან და კარგის ჩამდენს დასწამებენ საშიშ სიგიჟეს; მაშ დედაკაცის ფარ—ხმალით თავს რილასთვის ვიცავ და ვიძახი, რომ ბოროტი არ მომიქმედნია. -

(მკვლელები შემოდიან)

ეს ვინ არიან! რა სახე აქვთ?

პირველი მკვლელი: გვითხარ, სად არის შენი მეუღლე?

ლედი მაკდუფ: იმედი მაქვს, წყეულს ალაგას არსად იქნება ისეთსა, რომ შენ შეგეფეთოს,

პირველი მკვლელი: მუხანათია შენი ქმარი.

შვილი: სტყუი, მიჰქარავ, ჯაგარ-თმიანო ავაზაკო!

პირველი მკვლელი: ოჰ, შენც ხმას იღებ,

წუწკო წიწილო ღალატისავ! (ხანჯალს ჩასცემს)

შვილი: ოჰ, მომკლა, მომკლა!

გაიქეც, დედა, გევედრები, შენს თავს უშველე. (კედება)

(გადის ლედი მაკდუფ ყვირილით: "დაგვზოცეს, დაგვზოცეს!"

მკვლელები უკან მისდევენ)

სურათი III

ინგლისელთ ხელმწიფის სასახლის კარმიდამო

(შემოდიან მალკოლმ და მაკდუფ)

მალკოლმ: მოვნახოთ ცალკე კუთხე სადმე და მწუხარე გულს შეება რამ მივცეთ ცრემლის დაღვრით.

მაკდუფ: სჯობს, ხელი ვტაცოთ

გალესილ ხმალსა და ვით კაცურ კაცსა შეჰფერის, მცველად გაუხედეთ ჩვენს უფლებას ფეხქვეშ გათელილს. ყოველს დილაზედ ისმის ახალ ქვრივთა ქვითინი, ტირილი ახალ ობლებისა, ახალ ვაების ღალადი სწვდება თვითონ ზეცას; ისიც ბანს აძლევს და ჭექა-გრგვინვით იმეორებს მწუხარე ხმებსა, თითქო სტანჯავდეს მასაც ტანჯვა შოტლანდიისა.

მალკოლმ: ვიგლოვებ ყველას, რაც კი მჯერა; მჯერა ყოველი, რაც სწორედ ვიცი და როცა დრო შემიწყობს ხელსა, ვეცდები მრუდე საქმის შევლას, გასწორებასა. იქნება მართლა ვგრეც იყოს, როგორც მიაბზე,

მაგრამ მტარვალი, ვის სახელის ხსენება მარტო
ენას გვიწყლულებს, პატიოსნად მიაჩნდათ ერთ დროს;
შენც ხომ გიყვარდა და ჯერ შენთვის მას არ უვნია.
მე ყმაწვილი ვარ, მაგრამ ჩემით შენ შეგიძლიან,
იმის წყალობა შეიძინო; ჭკვით მოიქცევი,
თუ სუსტ, საბრალო და უმანკო ბატკნის შეწირვით
პრისხანე კერპის გულს მოიგებ.

მაკლუფ: მე მოღალატე არ ვარ, ბატონო.

მალკოლმ: მაკბუტი ხომ მოღალატეა

და სათნო, კეთილ სულსა ძალუმს, გზას გადუხვიოს,
რომ შეასრულოს მტკიცედ თავის უფლის ბრძანება.
გთხოვ, მომიტევი; ჩემი აზრი შენის ბუნების
შეცვლას ვერ შესძლებს; ანგელოზნი დღესაც ბრწყინავენ,
თუმც უკეთესი იმათგანი პირქვე დაემხო.
თუნდ მთლად ბოროტმა სათნოების სახე მიიღოს,
თვით სათნოება არ დაჰკარგავს თავის იერსა.

მაკლუფ: გამოვესალმე ჩემს იმედებს.

მალკოლმ: იქნება მისთვის,

რომ მე ეჭვნი წინ დამხვდომოდა მისასალმებლად.
შენნი ცოლ-შვილი ვით ანდე იმ უკაცურობას,
შენნი ძვირფასნი საუნჯენი, მტკიცე საგანნი
სიყვარულისა უნახავნი როგორ დასტოვე?
გთხოვ, რომ საწყენად შენ ეს კითხვა არ მიიჩნიო
და გაფრთხილებას მიაწერო. შესაძლო არის,
სრულად მართალი იყო ჩემ ეჭვთ მიუხედავად.

მაკლუფ: ბარემ სისხლიდან დაიცალე, საბრალო მხარე!
დამკვიდრდი მძლავრო მტარვალობავ, რადგან სიმართლე
შენ ვერაფერს ვერ შემოგბედავს! იხარე შენის
ბოროტებითა, ეგ დიდება მთლად შენ გაკუთვნეს. -
ხელმწიფის შვილო, გესალმები; შენ რომ გგონია,
არ ვინდომებდი მაგ საზიზღარ ქმნილებად ყოფნას
მთელ სამეფოსთვის, რომელიც აწ მტარვალს უპყრია,
აღმოსავლეთის სიმდიდრეც რომ სართად დაედოთ.

მალკოლმ: შეურაცხყოფად ნუ მიიღებ. შესაძლო არის
ბოლო მოედოს ჩემს ეჭვებსა. მე მჯერა იგი,
რომ ჩვენს ქვეყანას ქედს უხრიან მძიმე უღელქვეშ:
იქ გოდებაა და სისხლის ღვრა; ყოველ დღე და ჟამ
თითო იარა ემატება იმის ჭრილობას.
მჯერა აგრეთვე, რომ მრავალი ხელი აღიძვრის

ჩემის უფლების აღსადგენად; ინგლისის მეფეც ათასობითა უხვად მითმობს თვის უკეთესს ჯარს. ეს ყველაფერი ასე არის, მაგრამ თუ მტარვლის თავს ფეხქვეშ გავთელ, ან ავაგებ ჩემ ხმალის წვერზედ, მაინც საბრალლო ჩემ ქვეყანას ერგება წილად თვით აწინდელზედ უმრავლესი ბიწიერება და დაიტანჯვის სხვადასხვა გზით უფრო იმისგან, ვისაც შეხვდება ხელმწიფება.

მაკდუფ: ვიხედა ბრძანებ?

მალკოლმ: თვითონ ჩემზედვე. ყოველგვარი ბიწი, ავი ზნე ჩემს ბუნებაზედ ნამყნობია. როს გაიხარებს, თვით შავი მაკბეტ სპეტაკ თოვლსა დაემსგავსება და შედარებით ჩემს უსაზღვრო ბოროტებასთან ჩემი ბედკრული ქვეყანა მას ბატკნად დასახავს.

მაკდუფ: თვით უსაზარლეს ჯოჯოხეთის ლეგიონებში ისეთ სატანას ვერ ვპოვებთ, რომ ბოროტის ქმნითა დაწყველილ მაკბეტს აღემატოს.

მალკოლმ: მე თანახმა ვარ;

ის მოსისხლეა, გარყვნილებით სავსე, ცრუ, ყალბი, ძუნწი, უთმენი, შურიანი და გაჟღენთილი ყოველგვარ ცოდვით, რასაც კი სძევს სახელი ცალკედ, მაგრამ საზღვარი არა აქვს ჩემს ვნებათ-სიყვარულს: თქვენი ცოლები, ქალიშვილნი, დედანი, დანი სურვილის აუზს ვერა ღონით ვერ ამივსებენ; რაც უნდა მტკიცე ზღუდე დაჰხედეს, ეს ავხორცობა ძალით გაანგრევს, რომ მომიკლას გულის წადილი. ასეთის ყოლას ისევ მაკბეტ გერჩიოთ მეფედ.

მაკდუფ: ვნებათ-მიყოლა უსაზომო მტარვალობაა, კაცთ ბუნებაში ჩანერგილი. მაგის ბრალია ადრეულადა ბედნიერის ტახტების დაცლა და მრავალ მეფეთ ქვე-დამხობა; მაგრამ ნუ შიშობ, დაისაკუთრო, რაც გეკუთვნის. შენ შეგიძლიან უხვად უწილო შენს გულისთქმას კმაყოფილება და ზნეწმიდისა შეიძინო ხალხში სახელი. მსუბუქნი ქალნი ბევრი გვყავს ჩვენ და შენში, ვგონებ, ისეთი სვაავი არ იჯდება, რომ ყველა შთანთქმას, ვინც მზად იქნება თვის ნამუსი შესწიროს შენსა დიდებულებას, ამ საქონლის შეძენის მსურველს.

მალკოლმ: სიავით სავსეს ჩემს ბუნებას დასჩემებია

მასთან სიძუნწე უძლომელი და ისე მძლავრი, რომ თუ მეფობა მეღირსა მე, დიდებულ გვართა ამოვყლუტ სრულად: ზოგსა იმის მამულისათვის, ზოგს მის ძვირფას თვალთ, ან სასახლის შესაძენად. საშოვართ შოვნა სანელეებელს მისცემს ჩემს მადას და უარესად სიმშვილს მომგვრის; მაშინ ავუტუბ დავიდარაბას უსამართლოს თვით ერთგულთ, კეთილთ, რომ ჩემს ქონებას წაუვმატო იმათ დაღუპვით.

მაკდუფ: სიძუნწე უფრო ღრმად სჭრის კვალსა და მავნებელ ფესვს უფრო ღრმად იდგავს, ვიდრე ვნება ზაფხულებრ მოკლენ. მაგ ბიწს მრავალი მეფე ჩვენი შემოკვდომია, მაგრამ მაგისიც ნუ გეშინის: ჩვენს შოტლანდიას ძალუძს მოგიკლას ეგ სურვილი, აგავსოს უხვად შენის საკუთარ ქონებითვე; ეგე ყოველი ასატანია სხვა სიყეთე როს ზედ დაერთვის.

მალკოლმ: კიდევ ეგ არის, რომ სიყეთეს მოკლებული ვარ. თვისება მეფეთ შესაფერი: ვით გულწრფელობა, ზომიერება, მტკიცე პირი, კეთილი გული, სიმართლე, სიმზნე, მოწყალება, თავის სიმდაბლე, ღვთის სიყვარული, მოთმინება და სიმამაცე. - არარა მაქვს მე, მათ ნასახიც არ არის ჩემში. სამაგიეროდ აკაკობა სხვადასხვაგვარი გულს დამხვევია და არ ვზოგავ არაფერ ღონეს კმაყოფილების შესაძენად. მე რომ შემეძლოს, თანხმობის შარბათს ჩავასხავდი სრულად ჯოჯოხეთს, ავაქოთებდი მშვიდ ცხოვრებას და ქვეყანაზედ თვით ნიშანწყალსა ერთობისას მოვსპობდი სრულად.

მაკდუფ: ოჰ, შოტლანდია, შოტლანდია!

მალკოლმ: მითხარ მაშ ახლა,

ასეთი კაცი ღირსი არის სამეფო მართოს?

რაც ვთქვი, ისა ვარ.

მაკდუფ: ღირსიო სამეფო მართოს?!

სიცოცხლის ღირსიც კი არ არის. საბრალო ერო!

სისხლით გასვრილი სკიპტრა მტარვალს უპყრია ხელში

და უსამართლოდ გბატონობს შენ; როს ეღირსები

შენთა სანატრელ დღეთა ხილვას, რაკი მემკვიდრე

კანონიერი შენის ტახტის თავის პირითვე

წუნს სდებს და მწარედ სწყევლის თავის გაჩენის დღესა.

სხვა მეფეთ შორის უწმიდესი მამა გყავდა შენ

და დედოფალი, დედაშენი, მუხლის თავებზედ
 ლოცვით და მარხვით ლევდა მშვიდად ცხოვრების დღეთა.
 მშვიდობით! რაც შენ შენზედ ავი დღეს ჩამოსთვალე,
 შოტლანდიიდან განმდევნა მე. ოჰ, მკერდო ჩემო,
 შენი იმედი აქ დასრულდა, ბოლო მოელო!

მალკოლმ: მაგ სულგრძელურმა აღელვებამ, ერთგულების შტომ
 ჩემის სულიდან ამოჰხოცა ბნელი ეჭვები
 და მამცნო შენი სიმართლე და პატიოსნება.

მაკდუფ, იცოდე, რომ მაკტები, იგი სატანა
 მრავალ ამგვარის გზით ეცადა ჩემს ხელთ მოგდებას,
 და წყნარი ჭკუა მშველის მხოლოდ თავი დავიხსნა
 მეტიხმეტ ჩქარის ნდობისაგან. მაღალი ღმერთი
 მე და შენ შორის იყოს, - ახლავ გაბარებ ჩემ თავს
 და უარსა ვყოფ დადებულ ბრალს ჩემგან ჩემზედვე.
 ბუნებას ჩემსას არ ეკუთვნის, ვფიცავ, ის ლაქა
 და ის განკიცხვა, რაც აქ ითქვა ჩემის ენითვე.
 ჯერ დედაკაცი მე არ ვიცი; ფიცი არასდროს
 არ დამიგმია; რაც მეკუთვნის მე საკუთრებად,
 მასზედაც კი არ მიხარბნია; არ მიმუხთლია
 ერთგულებისთვის არა ჟამსა; სატანებსაც კი
 არ დაეაბეზღებ ერთმანეთთან და სიცოცხლეზედ
 ჭეშმარიტება არანაკლებ მასიამოვნებს.

რაც ჩემს თავზედ ვთქვი, ეგ პირველი სიცრუე იყო,
 ჩემის პირიდან ამოსული. ჩემს ნამდვილ სახეს
 ჩემ ქვეყანას და შენ გაბარებ, - მითხარით, რა ვქნა.
 შენს აქ მოსვლამდე ათიათას მამაცსა კაცსა
 მოხუც სივარდმა მოუყარა ერთ ალაგს თავი
 და გალაშქრებას აპირობდა შოტლანდიისკენ.
 ერთად წავიდეთ ახლა კია; ბედი გვწყალობდეს,
 ვით მართალს საქმეს ემართლება. ჩუმად რადა ხარ?

მაკდუფ: მეტად სამძიმოდ მიმაჩნია, რომ მოვათავსო
 ერთად ამდენი სიამე და უსიამობა. *(შემოდის ექიმი)*

მალკოლმ: სხვა მერე იყოს, ჯერედ კმარა. - ერთი მითხარით,
 გამობრძანდება დღეს ხელმწიფე?

ექიმი: დიაღ, უთუოდ.

სნეულთა გროვა მისგან ელის განკურნებასა;
 ექიმთა დიდი ხელოვნება ვერარას აწყობს,
 მაგრამ მის ხელს აქვს წმიდა ძალი მონიჭებული,
 რომ მხოლოდ ერთის შეხებითა განდევნის იმ სენს.

მალკოლმ: გმადლობთ, ექიმო. (ექიმი გადის)

მაკლუფ: რა სენს ამბობს?

მალკოლმ: მაგ სენს უხმობენ

ხელმწიფის სენად და სიკეთით აღსავსე მეფე
სასწაულებრივ ჰკურნავს სნეულთ; რაც ინგლისში ვარ,
მე ჩემის თვალთ ეგ ამბავი ხშირად მინახავს.
თუ ვით გამოსთხოვს ამ ნიჭს ზეცას, თვით უკეთ იცის,
მაგრამ არჩენს კი უცნაურის სენით ჰყრობილთა,
შეჭირვებულთა სიმსივნით და იარებითა,
შესაბრალისთა სანახავად; სნეულთ, რომელნიც
განწირულებას ჰკვირიან მკურნალთ ხელოვნებასა;
მხოლოდ ოქროს ფულს ჰკიდებს ყელზედ იგი ავადმყოფს
და თან ღოცულობს გულმოდგინედ. ამბობენ კიდევ,
განკურნების ნიჭს გადასცემსო თვის შთამომავალთ.
ამა უცნაურს ღირსებასთან აქვს კიდევ ძალი
წინასწარმეტყველის, ზეცით ნიჭად მომადლებული;
სხვა კიდევ ბევრი მოჰფენია მის ტახტს სიკეთე,
მადლიან მეფის სახელი მას ახად ეკუთვნის.

მაკლუფ: იცნობთ, ვინ მოდის?

მალკოლმ: ვხედავ, ჩემი მიწის შვილია, მაგრამ არ ვიცნობ.

(შემოდის როს)

მაკლუფ: მოსვლა შენი კეთილი იყოს, ჩემო ძვირფასო ნათესავო.

მალკოლმ: ახლა კი ვიცან.

ძლიერო ღმერთო, აგვაშორე მალე მიზეზი,
რომელიც ასე უცხო სა გვხდის ერთმანეთისთვის.

როს: ამინ.

მაკლუფ: მითხარ, როს, ჩვენს ქვეყანას იგივ დღე ადგას?

როს: საბრალო მხარე! თითქმის რცხვენის თავის ყოფნისა;

საფლავი არის იგი ჩვენი და არა დედა:

იქ ვერვის ნახავთ მოლიმარეს ჭკვათამყოფელსა,

იქ ოხვრა, კენესა და გოდება ჰაერს სწამლავენ

შეუმჩნეველად ყველასათვის. იქ გიჟად სახვენ,

ვინც აგდებს რადმე ამ უზომო ტანჯვა-ვაებას.

როს გლოვის ზარი განისმის იქ, არც კი იკითხვენ,

თუ ვის მარხავენ; კეთილ კაცთა სიცოცხლე ჭკნება

იმ ყვაილს ადრე, რომელიც მათ ქუდში ურჭვიათ.

მაკლუფ: ოჰ, ეს ამბავი მეტად სწორე და ნამდვილია.

მალკოლმ: რაა ახალი მწუხარება?

როს: ერთ საათ წინად

მომხდარის ამბის მაამბობელს ყურს არ უგდებენ,
ყოველი წუთი იქ ახალს შობს უბედურებას.

მაკდუფ: რას მეტყვი ჩემის მეუღლისას?

როს: მშვიდობით არის.

მაკდუფ: ჩემი შვილები?

როს: შვილებიცა.

მაკდუფ: მტარვალს ჯერ მათთვის ხომ არაფერი უწყენია?

როს: როცა წამოველ, უწყინრად იყვნენ.

მაკდუფ: ყველა მითხარ, ნუ სიტყვაძვირობ.

როს: როს მოვდიოდი დატვირთული მძიმე ამბებით,
ხმა იყო, ვითომც ზოგიერთნი წარჩინებულნი
გადუდგნენო მას. ეს მით უფრო დასაჯერია,
რომ საომრადა ეტყობოდა მის ჯარს მზადება.
აწ შევლის დროა: თვალს რომ მოჰკრამთ შოტლანდიასა,
ერთის შეხედვით ჯარებს შეჰქმნით; თვით დედაკაცებს
აომებთ, ოღონდ მოაშორეთ საშინელ ტანჯვას.

მალკოლმ: მაშ ინუგეშონ, იქ მივდივართ! ინგლისის მეფეც
ათი ათასის კაცით მამაც სივარდს გვაშეველებს.

მასზედ ნაცადი, უკეთესი ჯარის უფროსი
საქრისტიანოს არსადა ჰყავს.

როს: ნეტა შემეძლოს

მაგ ნუგეშისთვის სამაგიეროდ მეც ნუგეში გცეთ;
მაგრამ სათქმელი ჩემი უნდა უდაბნო მინდორს
კვნესით აღმოხდეს, რომ ყურთ სმენამ ვერ განიცადოს.

მაკდუფ: ეგე ვარამი შეეხება ქვეყნის საქმეს, თუ
კერძო კაცს ატკენს ვისმე გულსა?

როს: პატიოსანი

ვისაც კი ეთქმის, წილს ამაში ყველა ჩაიდებს,
მაგრამ ეს დარდი უმთავრესად შენი ხვედრია.

მაკდუფ: თუ მე მეკუთვნის, ჩქარა მითხარ, ნულარა მზოგავ.

როს: ნუ შეაზიზღებ საუკუნოდ შენ ყურთ ჩემს ენას,
რაკი შეასმენს იგი ამბავს უსაზარლესსა
როდისმე მათგან გაგონილზე.

მაკდუფ: ჰმ, ჰმ! მივხვდი მე, მივხვდი!

როს: მტერმა დაიპყრო შენი ციხე, შენი ცოლ-შვილი
მხეცურად სრულად ამოჟლიტა; დაწვრილებით რომ
გიაშობო ყველა, იმ საბრალოდ ამოხოცილებს
შენი სიკვდილიც ზედ დაერთვის.

მალკოლმ: მოწყალე ზეცავ! - ოჰ, მაკდუფ, მაკდუფ, ქუდს მაგ

შუბლზედ რისთვის იფხატავ?

სთქვი, სთქვი ყოველი, რადგან ბოდმა ენით ართქმული
ათრთოლებულს გულს ჰკბენს უსიტყვოდ და შუა გაჰხეთქს.

მაკდუფ: ჩემი შვილებიც?

როს: ცოლიც, შვილიც, მსახურნიც, ყველა, ვისაც მოასწრეს.

მაკდუფ: და მე უნდა შორს ვყოფილიყავ! ცოლიც მომიკლეს?

როს: აკი გითხარ.

მალკოლმ: გულთი გამაგრდი.

მაგ საშინელსა მწუხარებას შურისძიება

წამლად დავადოთ და განკურნოთ.

მაკდუფ: ეგ უშვილოა...

რაო, რა სთქვი შენ?.. მაშ ამიკლო და გამიჟლიტა

ჩემი ლამაზი პაწიები?! - ოჰ, ჯოჯოხეთის

მშვიერო სვავო! - ყველანიო, ყველანი ერთად,

ისე უწყალოდ კრუხი თავის წიწილებითა!

მალკოლმ: გულმაგრად დახვდი მაგ სატანჯველს, როგორც კაცს
ჰფერობს.

მაკდუფ: მაინც აგრე ვიქ, მაგრამ გრძნობაც რომ კაცისა მაქვს!

ვით დავივიწყო, რომ ისინი იყვნენ ჩემთვისა

უძვირფასესნი ქვეყანაზედ, - როგორ, მაგ ამბავს

ზედ დაჰყურებდა ზეცა და მწედ არ გაუხდა მათ?

ოჰ, ცოდვიანო მაკდუფ, შენთვის, შენის გულისთვის

გასწყდნენ ისინი! რა ჰქონდათ მათ დანაშაული!

ჩემი ბრალია, რომ საზარელს ეწიენენ სიკვდილს!

ოჰ, მე უბადრუკს! განუსვენე, ღმერთო, მათ სულსა!..

მალკოლმ: სალესი იყოს ეგ შენის ხმლის; სევდა გარდაჰქმენ

ცოფად და ბრაზად, მრისხანე გულს ნუ დაიყურებ!

მაკდუფ: როგორ! თვალთ ცრემლი მოვიდინო დედაკაცივით

და ფუჭ სიტყვებით კვებნას მოვყვე! - შენ, მოწყალე ცაე,

უსწრაფე ჟამი დროთა ბრუნვას და შემახვედრე

მალე პირისპირ იმ სატანას შოტლანდიისას!

მომიახლოვე იმდენად, რომ ხმალი მიმიწვდეს

და თუ გადამრჩა, მიუტევე მაშინ ყოველი.

მალკოლმ: აი ეგ კილო ვაჟაკურს ჰგავს! წამო მეფესთან;

ჩვენი ჯარები მზად არიან, გამოვეთხოვოთ

და გზას გავუდგეთ. მაკბეტს ბედი მომწიფებია,

იმის დაღუპვას თვით ცის ძალნი ხელს შეუწყობენ.

შენ ინუგეშე როგორც იყოს. გრძელია ღამე,

რომელსაც არ სდევს თან იმედი გათენებისა.

(გადიან)

მოქმედება მეხუთე

სურათი I

დუნსინანი. ოთახი ციხე-დარბაზში

(შემოდის ექიმი და ლედი მაკბეტის მხლებელი ქალი)

ექიმი: ამ ორ ღამეს ვათევ თქვენთან ერთად და ისეთი არა შემომჩნევია-რა, რომ თქვენს ნათქვამს ამტკიცებდეს.

უკანასკნელად როდისა ნახეთ ისე მოსიარულე?

მხლებელი ქალი: რაც მათმა დიდებულებამ ომი დაიწყო, რამდენჯერმე მინახავს, რომ დედოფალი საწოლიდან წამომდგარიყოს, წამოესხას ღამის სამოსი, გაეღოს თავის სამუშაო ოთახი, ქალღმრთელს დაეწეროს, დაეკეცოს, დაეებჯდოს და მასუკან ისევ დაწოლილიყოს. მერე ყოველს ამას ღრმა ძილში ჩადიოდა.

ექიმი: ეგ დიდი აშლილობაა ბუნებისა, როდესაც ადამიანი თან ძილით განსვენებას არ აკლდება და თან ფიზიკის საქმეს აკეთებს. მაგ შოთთან ძილის დროს იმას გარდა, რომ დადის და ეგრე მოქმედობს, ლაპარაკი ხომ არა გაგიგონიათ-რა?

მხლებელი ქალი: გავიგონე, ბატონო, მაგრამ გაგონილის თქმას ვერ გავხედავ.

ექიმი: მე უთუოდ უნდა მითხრათ, ეგ მართებულობის წინააღმდეგი არ იქნება.

მხლებელი ქალი: ვერც თქვენ გეტყვით და ვერც სხვას ვისმე, რადგან მოწამე არა მყავს, ჩემი სიტყვები დაამტკიცოს. - აგერ, შეხედეთ, მოდის! აი, სწორედ ასე იცის სიარული.

(შემოდის ლედი მაკბეტ. ხელში სანთელი უჭირავს)

სიცოცხლეს გეფიცებით, რომ ღრმად მძინარეა.

კარგად ჩააცქერდით, მიდით ახლო.

ექიმი: სანთელს როგორ მიაგნო?

მხლებელი ქალი: გვერდითა ჰქონდა. სანთელი ყოველთვის გვერდით უდგას, - ასე აქვს ნაბრძანები.

ექიმი: ჰხედავთ, თვალები გახელილი აქვს!

მხლებელი ქალი: დიად, მაგრამ მხედველობა კი დახშულია.

ექიმი: ამას რას ჩადის, ხელებს რად ისრესს?

მხლებელი ქალი: ეგ ჩვეულებაა აქვს, თითქო იბანსო. მე მინახავს, რომ მთელი თხუთმეტი წამი ხელები აგრე უხეხია.

ლედი მაკბეტ: მაინც კიდევ ლაქა აჩნევია.

ექიმი: სსუ! ლაპარაკობს. რასაც იტყვის, ყველას ჩაენიშნავ, რომ უფრო კარგად ჩამრჩეს გონებაში.

ლედი მაკბეტ: გამშორდი, წყეულო ლაქავ, გამშორდი-მეთქი!..
ერთი... ორი... ახლა დროა, შესრულდეს... ჯოჯოხეთში
უკუნეთის სიბნელეა... გრცხვენოდეს, გრცხვენოდეს! მეომარი
და თრთოლვა! ან რად გეშინიან, შეგვიტყობენო?! თუნდა
შეგვიტყონ, ვინ გაბედავს ანგარიშის მოთხოვას? ვინ იფიქ-
რებდა, რომ ბერიკაცს იმდენი სისხლი ექნებოდა!

ექიმი: შენიშნეთ?

ლედი მაკბეტ: ფაიფის თენს ცოლი ჰყავდა, ახლა ის სად არის? -
რა ვქნა, ამ ხელებს თავის დღეში სიწმინდე აღარ მოეკიდე-
ბათ! - კარგი, თავი დავანებოთ: საქმეს აფუჭებ მაგ
თრთოლვა-კანკალით.

ექიმი: მერე, მერე! შენ იმისთანები გცოდნია, რაც არ უნდა
იცოდე.

მხლებელი ქალი: ისა სთქვა, რაც არ უნდა ეთქვა და იცის რამე
თუ არა, ეგ ღმერთმა უწყის.

ლედი მაკბეტ: მაინც სისხლის სუნი მომდის; მთელის არაბეთის
სურნელოვანი ბალახები ამ პატარა ხელს ვერ გასწმენდნენ.
ოჰ, ოჰ, ოჰ!

ექიმი: როგორ ოხრავს! გული სიმწარით შემძიმებია.

მხლებელი ქალი: სრული მაგისი ღირსება რომ მოეცათ, მაინც არ
ვინდობებდი, ეგ გული ამ მკერდ ქვეშა მქონოდა.

ექიმი: კარგი, კარგი....

მხლებელი ქალი: ღმერთსა სთხოვეთ, მართლა კარგი დრო
დაგვდგომოდეს.

ექიმი: ამ ავადმყოფობას ჩემი ხელოვნება ვერას უზამს. მაგრამ მე
მინახავს, რომ ძილში მოსიარულენი თავიანთ საწოლში
მასუკან წმიდანებსავით გარდაცვლილიყვნენ.

ლედი მაკბეტ: ხელები დაიბანე, ჩაიცვი შენი ღამის სამოსი, აგრე
ფერმერთალი ნუ ხარ; კიდევ და კიდევ გეუბნები, ბანქო
დამარხეს და საფლავიდან ვეღარ ადგება.

ექიმი: მართლა?

ლედი მაკბეტ: დაწექ, დაწექ! კარებს არახუნებენ. მოდი, მოდი,
მოდი, ხელი მომეც. რაც მოხდა, მოხდა. დავწვეთ, დავწვეთ,
დავწვეთ! (გადის)

ექიმი: ახლა საწოლში წავა და დაწვება?

მხლებელი ქალი: დიად, პირდაპირ.

ექიმი: საზარელ სიტყვებს მოვკარ ყური. საქმე ბუნების
წინააღმდეგი უცნაურსვე შობს მღელვარებას
და სინიდისი შებღალული თვის საიდუმლოთ

ანდობს მხოლოდ ყრუ თავსადებელს. მაგისტვის ახლა მოძღვარი უფრო საჭიროა, ვიდრე მკურნალი. ღმერთო, ყოველთა მოგვიტევე! - გამუდმებულად გეჭიროთ თვალი; ყური უგდეთ, რომ სახიფათო არაფერი არ მიაკაროთ. - ღამე მშვიდობის. - გონება სრულად გამიცვიფრა და მხედველობა შემფოთებული მაქვს ამ ზილვით. ვფიქრობ და თქმა ვერ გამიბედნია.

მხლებელი ქალი: ღმერთმა მოგცეთ მშვიდობის ღამე!
(გადიან)

სურათი II

დუნსინანსის ახლო მდებარე მხარე

(*შემოდინ დაფდაფებით და დროშებით მენტეთ, კათნეს, ანგუს, ლენოქს და ჯარისკაცნი*)

მენტეთ: ინგლისის ჯარი ახლო არის; წინ მოუძღვიან მალკოლმ, იმისი ბიძა სივარდ და სათნო მაკდუფ. შურისძიების ცეცხლი ღვივის იმათ მკერდ ქვეშა: მართლაც მათ საქმე ნათელივით ცხადი და წმიდა წააქეზებდა საბრძოლველად, სისხლ-დასათხევლად თვით უძღურებით სულმიშვებულს, გაგულცივებულს.

ანგუს: ჩვენ უნდა იმათ ბირნამის ტყის მახლობლად შევხვდეთ; ამბობენ, იქით მოდიანო.

კათნეს: ხომ არვინ იცის, თვის მმასთან არის დონალბენიცი?

ლენოქს: ნამდვილად ვიცი, მასთან არ არის: ყველა იქ მყოფ კეთილშობილთა სრული სია მაქვს; მათში არის სივარდის შვილი და მრავალი სხვა ახალგაზრდა უწვევრულვაშო, რომელნიც პირველ ნაბიჯს აწ სდგმენ ვაჟაკობაში.

მენტეთ: მტარვალი მერე რაღას ჩადის?

კათნეს: იგი ამაგრებს, როგორც კი ძალუმს ძლიერს ციხეს დუნსინანსისა. ზოგნი ამბობენ, გაგიჟდაო და ზოგიერთნი,

რომელთაც იგი ნაკლებად სძავთ, მის მოქმედებას
გახელებასა უწოდებენ ვაჟკაცობისას.

ეს კი სწორეა, რომ ნახტომი შეშლია სრულად
და აღვირ-წაყრილს მღელვარებას ვერ იშოშმინებს.

ანგუს: ახლა გრძნობს იგი, მისგან ჩუმად დახოცილთ სისხლი
ხელთ ვით ეკრობა. ამბობება ახალ-ახალი
ყოველ წუთს და წამს ნიშნს უგებს მის მუხანათობას.
მის ხელქვეითნი მორჩილებენ მხოლოდ ბრძანებას
და არ უფროსის ერთგულებას; ღირსება თვისი
ტანხედ ადგია ბოშად ისე, როგორც ქურდ ჯუჯას
დაადგებოდა შესამოსი ბუმბერაზისა!

მენტეთ: მამ ვით ეძრახვის იმის გრძნობათ შეშფოთებულთა
უკან დაწევა და დაფრთხობა, რაკი ყოველი,
რაც ბუდობს მასში, თავს იწყველის იქ ყოფნისათვის!

კათნეს: აბა, წავიდეთ და ჩვენც იმას დავემორჩილოთ,
ვისი მორჩილნიც უნდა ვიყოთ სიმართლისამებრ.
ვპოვოთ მკურნალი ამ საერთო მწუხარებისა,
მივემხროთ მას და ჩვენის ქვეყნის განკურნებისთვის
უკანასკნელსა სისხლის წვეთსა ნულარ დავზოგავთ.

ლენოქს: ან ნუ დავზოგავთ იმდენს, რაიც საჭირო იყოს
ყვავილთ მეფის რწყვად და ცუდ ღვარძლის წასარღვენელადა.
ახლა დრო არის გავემგზავროთ ბირნამისაკენ.

(რაზმ-დაწყობილნი გადიან)

სურათი III

დუნსინანი, ოთახი ციხე-დარბაზში

(შემოდian მაკბეტ, ექიმი და მხლებელნი)

მაკბეტ: ნულარ მომიტანთ ნურა ამბავს. დეე, წავიდნენ,
გაიქცნენ ყველა! შიში მე ვერ შემეიერთობს ფერსა,
ვიდრე ბირნამის ტყე არ მოვა დუნსინანისკენ.
მალკოლმმა უნდა შემაშინოს! განა ეგ ბავშვი
დედაკაცისგან არ შობილა? იმ სულთ, რომელთაც
ყველა იციან კაცთა საქმის, ასე მითხრეს მე:
“ნუ შიშობ მაკბეტ, ვინც შობილა დედაკაცისგან,
ვერარას გაენებს”. გარდიხვეწეთ მამ მოლალატე

დიდებულებო, შეუერთდით გარყვნილ ინგლისელთ!
ჩემს წინამძღოლ ჭკვას და ამ მკერდთან დაბუდებულს გულს
ვერ შეაძრწუნებს შიში და ვერც ეჭვი შეაერთობს. -

(შემოდის მსახური)

აი ეშმაკმა შეგაჩვენოს შავად და ბნელად,
გაყვითლებულო ქალაჩუნავ! სად დაემსგავსე
შენ აგრე ბატსა?

მსახური: ჩვენ დავთვალეთ ათი ათასი...

მაკბეტ: მხეცო, ბატები იქნებოდნენ.

მსახური: არა, ბატონო, ჯარისკაცებზედ მოგახსენებთ.

მაკბეტ: წა, აილანძე ეგ პირისახე, შეიღებე ალისფრად შიშით,
შე შროშან-ღვიძლო სალახანა! ჯარისკაცები!

წუწყო მასხარა, სასიკვდილევ! ეგ მიტკლის სახე
კაცს თუ არ შიშსა, მამ ნეტა სხვას რას ჩააგონებს.
ჯარისკაცები მომიგონა, უჰ, დოყლაბიავ!

მსახური: ინგლისის ჯარი გახლავთ-მეთქი.

მაკბეტ: წა, დაიკარგე! *(მსახური გადის)*

სეიტონ! - გული მტკივა, როცა ვუყურებ ხოლმე. -

სეიტონ-მეთქი! - ეს კვეთება ან ცამდე ამწევს
სამარადისოდ და ან აწვე პირქვე დამამხობს.

მე საკმარისი მიცხოვრია; ახლა ჩემმა გზამ
ფოთოლთა ჭკნობას მიაღწია და რაც სიბერეს
თან მოსდევს ხოლმე: სიყვარული, პატივისცემა,
მეგობართ ხროვა, მორჩილება, - არარა მაქვს მე.
მათ სამაგივროდ წილად მერგო წყევლა და ქოლვა
გულის სიღრმეში მიმალული; ენით ლაქუცი,
პირმოთნეობა, რომელსაც კი ის უბედურნი
სიამოვნებით უარჰყოფდნენ, რომ გაბედავდნენ. -

სეიტონ! *(შემოდის სეიტონ)*

სეიტონ: რა გსურთ, ხელმწიფეო?

მაკბეტ: კიდევ რას იტყვი ახალ ამბავსა?

სეიტონ: რაც მოგხსენდათ, ყველა მტკიცდება.

მაკბეტ: მამ ვიბრძვი, ვიდრე ხორცს ძვლებიდან არ ჩამომჩხენ.

აქ მომეც ჩემი საჭურველი.

სეიტონ: ჯერ არ გჭირიათ.

მაკბეტ: მაინც შევიმოს. ცხენოსანნი გაგზავნეთ კიდევ,
კარგად მოლაზონ მთელი მხარე და ჩამოაღრჩონ,
ვინც კი შიშზედ ხმას ამოიღებს. აბჯარი მომეც. -

ექიმო, შენი ავადმყოფი როგორღა არის?

ექიმი: სენი იმდენად არ აწუხებს, ვით მისეულნი მოჩვენებანი.

მაკბეტ: და მაგასაც ხომ საშველი აქვს;

სნეულ გონებას ვერ მოუვლი? ამოაგლიჯე
მეხსიერებას სევდა მასში ღრმად ფესვგადგმული,
ჭკვას ჩაჭდული მღელვარება მთლად ამოფხივე
და წამალი რამ მიეც სევდის გამქარვებელი;
მკერდს განაშორე ტვირთი იგი სულის შემხუთი,
რაიც საზარლად ლოდებრ მძიმედ გულს დასწოლია.

ექიმი: თვითონვე უნდა ავადმყოფმა ხელი შეუწყოს მაგ
განკურნებას.

მაკბეტ: მას წამლები ძალთ გადაუყარე,

რალადღა გინდა! - საჭურველი ტანს შემომარტყით.
მომეცით კვერთხი! - სეიტონ, ჯარს უთხარ, გავიდეს! -
ექიმო, თენნი გამექცნენ მე. - სეიტონ, ჩქარა! -
ოჰ, რომ შეგეძლოს ჩემის ქვეყნის მაჯის გასინჯვა
და უწინდელის ჯანმრთელობის კვალად აღდგენა,
მაშინ, ექიმო, დაგიკრავდი ტაშსა ქებისას,
ვიდრე ამ ქებას ყოველ მზრიდან ბანს არ მისცემდნენ. -
მომხსენით-მეთქი, არ გითხარით! - განა არ ძალუძს
სინამაქსა, ან რევანდს, ან სხვა სასაქმებელს,
რომ შოტლანდია გასწმინდოს ამ ინგლისელთაგან?!
მათი ამბავი შენც ხომ იცი?

ექიმი: დიად, ხელმწიფევ,

თქვენმა მზადებამ ზოგიერთი რამ გვამცნო მათზედ.

მაკბეტ: თან წამომიღეთ. მე არც სიკვდილს და არც საწამლავს
არ შევუდრკები, ბირნამის ტყე ღუნსინანისკენ თუ არ წამოვა!

(ექიმს გარდა ყველანი გადიან)

ექიმი: თუ გავექვც მე ამ ღუნსინანს,

ვკონებ, ვერარა ვერცხლი ვეღარ შემომიტყუებს.

(გადის)

სურათი IV

დუნსინანის ახლო მდებარე მხარე. შორს ტყე მოჩანს

(შემოდინ დაფაფებით და დროშებით მალკოლმ, მოხუცი სივარდ და იმისი შვილი, მაკდუფ, მენტეთ, კათნეს, ანგუს, ლენოქს, როს და ჯარისკაცი რაზმად დაწყობილნი)

მალკოლმ: ვიმედულობ, ნათესავნო, რომ ახლოა დღე,
როს თავისუფლად ჩვენს კერაზედ ამოვისუნთქებთ.

მენტეთ: ჩვენც არ გვაქვს ეჭვი.

სივარდ: ეს რა ტყეა, აიქ რომ მოჩანს?

მენტეთ: ბირნამისაა.

მალკოლმ: სათითაოდ ჯარისკაცებმა

თითო შტო ხისა მოსტეხონ და წინ აიფარონ:

ამით ჩვენს ჯარსა დაუჩრდილებთ და მტრის ჯაშუშნიც
გზადაბნეულნი ვერა სცნობენ ჩვენს რიცხვს და ძალას.

ჯარისკაცი: ბრძანება თქვენი აღსრულდება.

სივარდ: მხოლოდ ეს ვცანით,

რომ გულდანდობით დუნსინანში რჩება მტარვალი
და იქ მიელის იერიშით ჩვენგან მისვლასა.

მალკოლმ: ნუგეშად ისლა დარჩომია, რადგან ყველანი,
დიდი, პატარა, ვისაც შესწევს დრო და შემთხვევა,
გადუდგნენ თურმე. დანარჩენნიც ნაძალადევად
თუ მორჩილობენ, თორემ გულით სხვაგან არიან.

მაკდუფ: ნურას ვიმედობთ. ჯერ ვიომოთ, ვით ვაჟკაცს ჰფერობს,

სივარდ: ახლოა ის დრო, როს შევიტყობთ დაბეჯითებით,

ჩვენი რა არის და სხვისა რა. სწრაფი გონება

ზმირად საეჭვო იმედებსა წარმოშობს ხოლმე.

მაგრამ კი ბედის გადამწყვეტი ომის ბოლოა

და ჩვენც ვეცადოთ, რომ ეს ბოლო მოვიახლოვოთ.

(გადიან რაზმ-დაწყობილნი)

სურათი V

დუნსინანი. ციხე-დარბაზის შიგნითი ეზო

(*შემოდინ დაფდაფებით და დროშებით მაკბეტ, სეიტონ და ჯარისკაცნი*)

მაკბეტ: გარეთ კედლებზედ გამოჰკიდეთ ბაირაღები.

ეს ისმის მხოლოდ “მოდინაო!” ამ ციხის ძალას
სასაცილოდაც არ ეყოფა მათი მოსევა.

დეე, ვიდრემდე სიმშლი და ციებ-ცხელება
მთლად არ მოიძნობს, მანდ ეყარნენ. რომ ჩვენთანებს
იმათთვის მხარი არ მიეცათ, მაშინ ხმაღდახმაღ
შევეებრძოდით და სულ კუდით ქვას ვასროლინებდით. -
(*ქალების კივილი მოისმის*)

ეს რა ხმა არის?

სეიტონ: ხელმწიფეო, დედაკაცების კივილი ისმის. (გადის)

მაკბეტ: შიშის გემო თითქმის დაგვარგე.

იყო დრო, როცა ჟრუნტელი ტანში მივლიდა,
რაკი ბნელ ღამეს ყურს მოგვკრავდი ხმაურობასა;
და სამწუხარო ამბის სმენა თმას მიბურძენიდა
და მიშეშებდა, თითქო გრძნობა, სული ჰქონდესო.
ახლა ყელთამდე აღსავსე ვარ შიშით და ელდით
და ვერაგვარი საზარლობა ვეღარ შემაკრობს,
რადგან ბოროტი ჩემს ჭკვას აღარ ეუცხოება. -

(*სეიტონ დაბრუნდება*) რასა ჰყვიროდნენ?

სეიტონ: დედოფალი გარდაიცვალა.

მაკბეტ: რას უჩქაროდა, სიკვდილს ვეღარ მოესწრებოდა!
და მეც ხომ მალე შევიტყობდი. ხვალე ხვალს მოსდევს
და წვრილ ნაბიჯით დღე დღის უკან მიიზღაზნება,
ვიდრე ჟამთ ბრუნვა უკანასკნელს საათს დაჰკრავდეს.
გუშინდელთა დღეთ უგუნურებს გზა გაუნათეს
მიწად გარდამქცევ სიკვდილამდე... ოჰ, შენ ხანმოკლე
მანათობელო! გაჰქერ, გაჰქერ!.. სიცოცხლე მხოლოდ
ჩრდილი ყოფილა მოარული; ტაკიმასხარა,
რომელსაც ვიდრე დრო აქვს, აღის მალალ სცენაზედ
და იჭიმება, იგრიხება მთლად გაქრობამდე.
სულელის ენით მოთხრობილი ამბავი არის,
თუმც უმნიშვნელო, მაგრამ სავსე აურზაურით. -

(შეირი შემოდის)

გეტყობა, ენა გექავება, მითხარ, რაც იცი.

შეირი: მოწყალე მეფევე, მსურს გაუწყოთ თვალით ნახული, მაგრამ არ ვიცი, როგორა ვქნა.

მაკბეტ: სთქვი, სთქვი, ყურს გივლებ.

შეირი: დარაჯად ვიდეგ მაღალ სერზედ, ბირნამის ტყისკენ ვიყურებოდი და უეცრად ისე მეჩვენა, თითქო ტყე ჩვენსკენ წამოვიდა.

მაკბეტ: ოჰ, შე ცრუ მონავ!

შეირი: ღირსი ვარ თქვენის რისხვისა, თუ ტყუილს ვამბობდე: სამს მიღზე არის აქედან და თქვენ შეგიძლიანთ მომავალი ტყე დაინახოთ თქვენის თვალითვე.

მაკბეტ: თუ სტყუო, ცოცხალს ჩამოგკიდებ პირველ ხეზედვე, ვიდრე შიმშილი არ მოგიდმობს, და თუ სწორე სთქვი, მაშინ ეგვე თუნდ მე დამმართე, არ მენაღვლება. აზრი მეცვლება და სატანას ორპირული თქმა ეჭვებს მიბადებს; მათ სიცრუე სიმართლეს ჰგავდა: “ვიდრე ბირნამის ტყე არ მოვა დუნსინანისკენ, ნუ გეშინიან!” - ასე მითხრეს და აი მართლა დუნსინანისკენ ტყე დაძრულა. შეიარაღდით და გადით ჩქარა! თუ რაცა სთქვა, მართლა ასრულდა, არც გარდახვეწა გვარგებს რასმე, არც აქ დარჩენა. მომწყინდა სწორედ მზის ყურება და იმას ვნატრობ, მოსპობილ იქმნას უცბად მთელი ქვეყნიერება. ნაბათს დაჰკაროთ! - მო, სიკვდილო, იქროლე, ქარო! აბჯარჩაცემულნი დავიხოცოთ, ეს მაინცა ვქნათ! *(გადიან)*

სურათი VI

იგივე ადგილი. მინდორი ციხე-დარბაზის წინ

(შემოდის დაფდაფებითა და ღროშებით მალკოლმ, მოხუცი სივარდ, მაკდუფ და სხვანი. ჯარი უკან მოსდევს და ხელში შტოები უჭირავს)

მალკოლმ: ახლა საკმაოდ მოვახლოვდით. დროა, დაჰყაროთ ფოთლის ფარები და ეჩვენოთ თქვენივე სახით. შენ, ღირსეულო ბიძაჩემო, ჩემს ბიძაშვილთან, შენს კეთილშობილ შვილთან ერთად, წინ წაემძღვარე

მოწინავე რაზმს. ყოველსავე დანარჩენ საქმეს
ჩვენ და მაკლუფი შევასრულებთ, როგორც დავაწყეთ.

სივარდ: მაშ გამარჯვება! საღამომდე თუ შეხვდით მტარვალს,
ან ვაჟკაცურად დავხვდეთ დღესვე, ანუ დავმარცხდეთ.

მაკლუფ: ჩაჰბერეთ საყვიროთ, გამოსცეს ხმა ყველამ საერთოდ,
ხმა სისხლის ღვრისა და სიკვდილის წინამორბედი. *(გადიან)*

სურათი VII

იგივე ადგილი. მინდვრის მეორე მხარე

(ომის ხმაურობა. შემოდის მაკბეტ)

მაკბეტ: ველარსად წავალ! ბოძს მიმაბეს და მეც დათვივით
მწარედ ვიბრძოლებ. - ის ვინ არის დედაკაცისგან
რომ არ შობილა? იმის შიში უნდა მქონდეს მე,
სხვა არავისი. *(შემოდის ახალგაზრდა სივარდ)*

ახალგაზრდა სივარდ: შენ რა გქვიან?

მაკბეტ: ეგ რომ გაიგო, ფერი გეცვლება.

ახალგაზრდა სივარდ: ჯოჯოხეთის მწვავე სახელებზედ
უარესიც რომ გერქვას, მაინც არ შეეშინდები.

მაკბეტ: მე მქვიან მაკბეტ.

ახალგაზრდა სივარდ: თვით სატანა ვერ წარმოსთქვამდა
ჩემთა ყურთათვის მაგ სახელზედ უფრო საზიზღარს.

მაკბეტ: და უფრო საშიშს.

ახალგაზრდა სივარდ: სტყუი, სტყუი, ბილწო მტარვალო!
ახლავ ჩემის ხმლით დაგიმტკიცებ მაგ შენს სიცრუეს.

(იბრძვიან. მაკბეტ სივარდსა ჰკლავს)

მაკბეტ: შენც დედაკაცსა უშობიხარ და დედაკაცის
ნაშობისაგან მოქნეულს ხმაღს არად მივიჩნევ.

(გადის. ომის ხმაურობა. შემოდის მაკლუფ)

მაკლუფ: აქეთეენ ისმის ხმაურობა. მაჩვენე შენი
სახე, მტარვალო! ამ ხელით რომ არ მოგაკვდინო,
ჩემის ცოლ-შვილის ჩრდილნი ადარ მომასვენებენ.
მე არას ვერჩი ამ საბრალო ირლანდიელთა,
რომელთაც ქირის გულისთვის ხელთ კეტი უპყრიათ.
თუ ვერ გიპოვე, მაკბეტ, ჩემ ხმაღს მე არ მოვაცდენ,
უქმად ჩავაგებ ისევ ქარქაშს. - იქ უნდა იყოს;

ამ დიდ ჩახიჩუხს ეტყობა, რომ ძლიერს მეომარს
იქა აქვს ბინა. - ბედო ჩემო, სხვას არასა ვთხოვ,
ოღონდ კი იმას შემახვედრე პირისპირ სადმე.

(გადის. ხმაურობა. შემოდინ მალკოლმ და მოზუცი სივარდ)

სივარდ: აქეთ, ბატონო. დაგემორჩილდა თავისით ციხე,
მტარვლის ლაშქარი ზოგი ჩვენს ჯარს მოემხრო კიდევ
და დიდებულთა თენთაც თავი მედგრად იჩინეს.
ცოტალა დაგვრჩა; გამარჯვება თითქმის თქვენია.

მალკოლმ: იმისთანა მტერს შევეყარეთ, რომელიც ომში
ჩვენვე გვერდს გვიდგას.

სივარდ: წამობრძანდით ციხე-დარბაზში.

(გადიან. ომის ხმაურობა)

სურათი VIII

იგივე ადგილი. მინდვრის სხვა მხარე

(შემოდის მაკბეტ)

მაკბეტ: რისთვის წავბადო გიჟ რომაელს და ჩემსავ ხმაღზე
რისთვის ავეგო? ვიდრე სხვათა ვხედავ ცოცხალთა,
სჯობს, რომ მის ძალა მათზე ვცადო.

(შემოდის მაკლუფ)

მაკლუფ: მობრუნდი, ძაღლო ჯოჯოხეთისავ, აქ მობრუნდი!

მაკბეტ: ისე არავის ვერიდებოდი, ვით შენ, მაკლუფ.

სჯობს, რომ გამშორდე;

შენიანების სისხლი ისეც მიმძიმებს სულსა.

მაკლუფ: შე არას გეტყვი, ჩემმა ხმაღმა ამოიღოს ხმა,

ბილწო მოსისხლევე, ვის ავ საქმეს სახელსაც ვერ ვდებ.

(იბრძვიან)

მაკბეტ: ამაოდ ცდილობ: ვით ბასრის ხმლით კვალს ვერ დააჩნევ

ხელშეუხებელს ჰაერს, ისე მე სისხლს ვერ მადენ.

დაჰკარ ეგ ხმალი ისევ სხვა ზუნს, ჭრილობის შემტყობს;

ჩემი სიცოცხლე შეკრულია გრძნება-თილისმით, -

ვერას დააკლებს მას ნაშობი დედაკაცისგან.

მაკლუფ: კელარ გიშველის ეგ თილისმა. დეე, გაუწყოს

იმ ანგელოზმა, რომელსაც შენ მუდამ მონებდი,

რომ მაკლუფ უდროდ ამოჰგლიჯეს დედის მუცლიდან.

მაკბეტ: წყეული იყოს ენა, რაიც მაგ ამბავს მამცნევს;
 რაც იყო ჩემში უკეთესი, მაგან მომისპო.
 აღარრა მჯერა იმ მასხარა აღქაჯებისა,
 რომელნიც ჩვენთან ორპირობენ და კუდს იქნევენ
 და თუმცა ყურებს უსრულებენ მოცემულ სიტყვას,
 გულს აღძრულ იმედს გვიუქმებენ. - მე შენ არ გებრძვი.

მაკლუფ: ეგ იარაღი დაჰყარე მაშ, მხდალო, ლაჩარო,
 და იცოცხლე, რომ საჩვენებლად, საოცრად გვყვანდე.
 როგორც უცნაურთ მახინჯთ, შენცა ბოძხედ დაგხატავთ
 და მივაწერთ, რომ აქ მტარვალი ამწყვედევიაო.

მაკბეტ: არა, არასდროს! იარაღი მისთვის დაეყარო,
 რომ ხალხმა წყევლით ამომადღოს და უსუსურის
 მალკოლმის ფერხთ წინ ვეამბორო იმის ნატერფალს?!
 თუმც ბირნამის ტყე წამოვიდა დუნსინანისკენ
 და წინ მიდგახარ არნაშობი დედაკაცისგან,
 მაინც ვცდი ღონეს უკანასკნელს: წინ ავიფარებ
 ჩემს საომარ ფარს; დაჰკარ, მაკლუფ, და წყეულ იყოს,
 ვინც კი პირველად დაიძახოს: “გაჩერდი, კმარა!”

*(ბრძოლით გადიან. ისმის ხმა ომის გაყრისა. საყვირს უკვრენ.
 შემოდიან დაფდაფებითა და დროშებით მალკოლმ, მოხუცი სივარდ,
 როს, ლენოქს, ანგუს, მენტუთ და ჯარისკაცნი)*

მალკოლმ: ნეტა უნებლად მეგობარნი გადაგვრჩინოდნენ,
 რომელთაც ახლა აქ ვერ ვხედავთ.

სივარდ: ზოგთ დახოცავდნენ,
 მაგრამ თუ განვსჯით მათ მიხედვით, ვინც აქ არიან,
 იაფად უნდა დაგვჯდომოდეს ეს დიადი დლე.

მალკოლმ: მაკლუფ არსად სჩანს და არც შენი მამაცი შვილი.

როს: ბატონო ჩემო, თქვენმა შვილმა მეომრის ვალი
 გარდაიხადა. მან იცოცხლა მხოლოდ იმ დრომდე,
 ვიდრე მამაცად თავს იჩენდა ცხარე ბრძოლაში
 და ვაჟკაცობის სახელს ამით დაიმტკიცებდა;
 ვაჟკაცურადაც მოკვდა იგი.

სივარდ: მოკვდაო, ამბობ?

როს: მოკვდა და კიდევ მოასვენეს ბრძოლის ველიდან.
 თქვენს მწუხარებას ნუ შეუწონთ იმის ღირსებას,
 თორემ დასასრულს ვერა ჰპოებთ.

სივარდ: წინიდან არის იგი დაჭრილი?

როს: დიად, შუბლში.

სივარდ: ღმერთს თვის მეომრად

მიუწოდია. თმა რაცა მაქვს, იმდენი შვილი

რომ გამჩენოდა, არც ერთ მათგანს უკეთესს სიკვდილს

არ ვუნატრიდი. მამ დაუკრავს მის სიკვდილის ჟამს!

მალკოლმ: ის მეტის გლოვის ღირსი არის და ჩვენც ვიგლოვებთ.

სივარდ: კმარა, რაც ერგო, რაკი იგი, როგორც ამბობენ,

ისე პირნათლად წუთისოფელს გამოესაღმა.

აცხონოს ღმერთმა. - აგერ კიდევ ნუგეშსა ვხედავ.

(შემოდის მაკდუფე. შუბზე მაკეტის თავი აქვს აკებული)

მაკდუფე: იცოცხლე, მეფევე, დღეს შენა ხარ ხელმწიფე ჩვენი!

ჰხედავ, წყეულის მპარავის თავს, რა ყოფაშია?

თავისუფალს დროს ველირსენით. შენ გარს გარტყია

აწ სახელმწიფოს შენება და ყველა თვის გულში

ამ სალამს ამბობს. მსურს, მათი ხმა შემომიერთონ

და შემოსძახონ: შოტლანდიის მეფევე, იცოცხლე!

ყველანი: იცოცხლე დიდხანს, ხელმწიფეო შოტლანდიისავ!

(საყვირის ხმა)

მალკოლმ: დროს ნუ დაკარგავთ. მსურს, რომ ყველას სამაგიერო

ერთგულებისთვის გადგიხადოთ. დღეიდან თენო

და ნათესავნო, მოგვიცია თქვენთვის გრაფობა, -

შოტლანდიისთვის ახალია ესე ღირსება.

რაც დაგვრჩა კიდევ ჩვენის ქვეყნის აღსადგენელად:

ვით, დაბრუნება გარდახვეწილთ ჩვენთა მეგობართ,

რომელნიც ფხიზელ მტარვლის მახეს სხვაგან გაექცნენ;

ან განსჯა სასტიკ მოხელეთა, ხელქვეითთ ამა

მკვდარის ყასაბის და მის ეშმაკთ ტოლის დედოფლის,

რომელმაც ძალად თვისის ხელით მოიკლა თავი,

როგორც ჰფიქრობენ, ყოველს ამას და სხვასაც კიდევ,

რა საქმეც კი გვაქვს მონდობილი, ჩვენ შევასრულებთ

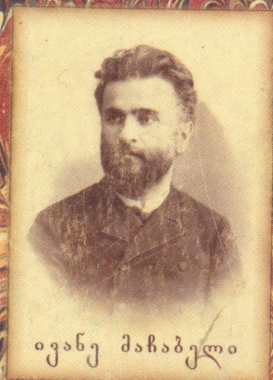
უფლის შეწევნით თავის დროსა და თავის ადგილს.

მადლობას გიძღვნით ყველას ერთად და სათითაოდ

და ჩვენს გვირგვინის კურთხევაზედ მიგიწვევთ სკონსა.

(საყვირის ხმა. გადიან)

ივანე მაჩაბელი

- 150 -

